

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus balandžio 19 d. Seime skaitė metinį pranešimą.

www.president.lt

“LIETUVOJE ĮSIGALĖJO VALSTYBĖS TAPATYBĖS KRIZĖ”

2006-ieji tapo dar vienais Lietuvos demokratinės sistemos išmėginimo metais, šalyje įsigalėjo valstybės tapatybės krizė, metiniame pranešime teigia prezidentas Valdas Adamkus.

"Demokratija neįmanoma be tokių paprastų, tačiau pamatinių dalykų, kaip tikėjimas idealais ir vertybėmis, pasitikėjimas bendrapiliečiais ir valstybės institucijomis, bendros pastangos kurti mūsų valstybę. Kai viešojoje erdvėje nelieka vietos vertybėms, idėjoms ir jų sklaidai, išigali visų nepasitikėjimas visais. Tokioje skandalų, gandų, vienas kito ir savo šalies juodinimo aplinkoje labai sunku kurti piliečių valstybę ir plėtoti demokratinę politiką", - balandžio 19 d. Seime sakė V.Adamkus. Anot jo, "formaliai sėkminga valdžių kaita anaipol neliudija visaverčio ir modernaus politikos turinio. Pastarieji metai mums visiems skaudžiai patvirtina šią tiesą - bendrų tikslų, socialinės partnerystės, tikėjimo valstybe ir pasitikėjimo bendrapiliečiais stoka, pilietinis ir politinis susvetimėjimas privedė Lietuvą prie valstybės tapatybės krizės".

V.Adamkaus teigimu, "dėl politinių ambicijų, kovos dėl valdžios, neprofesionalumo, intrigų, korupcijos ar populizmo nesugebėjome išjudinti nė vienos reikšmingos mūsų šalies vidaus ekonominio ir socialinio gyvenimo reformos".

"Imtis esminių šalies valdymo pokyčių mūsų neprivertė nei Europos Sąjungos ir NATO narystė, nei įspūdinga finansinė

parama iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Tampame neišnaudotų galimybių valstybe, kuriai kyla kasdien vis akivaizdesnis pavojus tas galimybes prarasti", - sakė prezidentas.

"Dėl vidaus politikos nesutarimų piliečiai pradeda manyti, kad Lietuvai neverta imtis ir aktyvios užsienio politikos. Kad nesusitvarkius savo namuose nėra prasmės remti demokratiją ir pilietinės visuomenės plėtrą kaimynystėje ar, pavyzdžiui, Afganistane. Nors ligšiolinė mūsų šalies užsienio politika ir buvo sėkminga, tokia tendencija yra grėsminga Lietuvai kaip tarptautinės bendruomenės narei", - pabrėžė prezidentas.

V.Adamkus metiniame pranešime daug dėmesio skyrė ir VSD veikos klausimui. Pasak jo, užsitęsę ginčai dėl VSD veiklos vertinimo tapo ypač skausmingu išbandymu Lietuvai, ši specialioji tarnyba virto politikų nuomonių ir emocijų įkaite, ir tai neturi pasikartoti.

"Departamento veiklos tyrimas ne tik iškėlė daugybę klausimų dėl parlamentinės kontrolės turinio ir ribų, bet ir išryškino labai svarbų Lietuvos nacionalinio saugumo sistemos trūkumą - saugumą užtikrinančių institucijų veiklos koordinavimo stoką", - sakė prezidentas, metinį pranešimą perkaitęs ketvirtadienį Seime.

Jis sakė turįs "rimtų abejonių, ar šio tyrimo metu buvo padaryta viskas, kad būtų išvengta žalos Valstybės saugumo departamentui, kad nebūtų men-

kinamas užsienio partnerių pasitikėjimas mumis".

Siekiant atkurti pasitikėjimą Valstybės saugumo departamentu piliečių ir užsienio partnerių akyse, prezidento nuomone, būtina užkirsti kelią bet kokiai galimybei panaudoti departamentą, jo pareigūnus ar surinktą medžiagą politinėms kovoms.

"Tai, kas įvyko praėjusį rudėnį, neturi pasikartoti. Specialioji tarnyba tapo politikų nuomonių ir emocijų įkaite dėl savo kasdienės veiklos, kuomet nešališkai surinkta informacija neįtiko vieniems politikams, bet pasirodė svarbi kitiems. Tokios informacijos nesuderinamumas su kai kurių politinių jėgų siekais įtraukė Lietuvos specialiąją tarnybą į politikos sūkurį", - vertino V.Adamkus. Jis ragino suvokti, kad Valstybės saugumo departamentas, kaip specialioji informacinė tarnyba, "tėra papildomas instrumentas valstybės vadovams ir politikams priimant sprendimus užsienio, gynybos bei nacionalinio saugumo politikos srityse".

Pasak prezidento, tokia padėtis gali turėti ilgalaikių neigiamų padarinių. Anot jo, "Seimui įnikus į debatus dėl Valstybės saugumo departamento, liko apleistos kitos tiesioginio jo darbo sritys, sustojo būtinos permainos", o "sutelkus visą dėmesį tik į vieną problemą ir nesimant būtiniausių reformų mums gresia pavojus iššvaistyti sukaupą potencialą ir atsilikti nuo kitų Europos Sąjungos naujokių".

Bernardinai.lt

THE LOS ANGELES TIMES ĮVYKIUS MASKVOJE GRETINA SU SAUSIO 13-OSIOS ĮVYKIAIS

Vladimir Putin susidorojimas su disidentais daug labiau primena Michail Gorbačiovo veiksmus, nei daugelis žmonių gali įsivaizduoti, rašo vienas iš didžiausių Jungtinių Valstijų dienraščių *The Los Angeles Times*.

Redakcijos skiltyje paskelbto straipsnio pradžioje žurnalistas Matt Welch dalijasi prisiminimais apie prieš metus įvykusį susitikimą su buvusiu Sovietų Sąjungos prezidentu.

"Kraupu buvo žiūrėti į akis žmogaus, kurio kariuomenė nušovė 13 taikių Lietuvos protestuotojų, praėjus 14 mėnesių po Berlyno sienos griūties", - rašoma straipsnyje "M. Gorbačiovo įpėdinis".

Žurnalisto teigimu, per minėtus pietus, kuriuose M. Gorbačiovas pristatė savo iniciatyvą aplinkosaugos srityje, viskas klostosi draugiškai, kol buvo pasiteirauta jo nuomonės, kiek pagrįsti Vakaruose nuolat girdimi pareiškimai, jog Vladimir Putin traukiasi nuo demokratijos.

"M. Gorbačiovo šypsena

dingo, ir 10 minučių jis dėstė pikta paskaitą, gindamas V. Putin ir pliekdamas Jungtines Valstijas už aktyvias pastangas pažeminti Rusiją", - rašoma straipsnyje.

Žurnalistas pažymi, kad prezidentu tapęs buvęs KGB vadas V. Putin dabar atvirai draudžia politines partijas, uždaro žiniasklaidos priemones ir riboja laisvus susirinkimus.

"Jis yra dar vienas ilgoje autokratų eilėje Raudonojoje aikštėje. Tačiau mažai amerikiečių nori pripažinti, kad tam sąrašui priklauso ir M. Gorbačiovas", - rašoma dienraštyje *The Los Angeles Times*.

"Taip, M. Gorbačiovas išleido iš butelio "glasnost" ir "perestroikos" džinus, tačiau jis taip pat nuolat stengėsi sugrūsti juos atgal. Kai kurios vietose (pirmiausia Rytų Vokietijoje) jis buvo liberalesnis nei vietos komunistų vadai, bet kitur (iš esmės visur Rusijos "artimajame užsienyje") lyginant su juo Vladimir Putin atrodo labai meilus", - pažymi ma straipsnyje.

ELTA

RUSIJOS REGIONAI PRITARIA INICIATYVAI PRATĘSTI V.PUTIN KADENCIJĄ

Devyni Rusijos regionai jau palaikė Federacijos Tarybos pirmininko Sergej Mironov iniciatyvą pratęsti šalies prezidento kadenciją. Dėl to reikėtų padaryti pakeitimus pagrindiniame šalies įstatyme, praneša newsru.com.

"Turiu informaciją iš devynių regionų, kad ten priimti palankūs sprendimai", - sakė iniciatyvos autorius, kurio žodžius cituoja *Interfax*. Aukštųjų rūmų pirmininkas ir "Jedinaja Rosija" vadas patikslino, kad trijuose Rusijos regionuose jo iniciatyvai visiškai pritarta ir jis buvo apie tai oficialiai informuotas. Dar šeši

regionai taip pat palaikė siūlymą, tačiau kol kas neatsiuntė oficialaus patvirtinimo.

"Vis dėlto svarbiausias vienas dalykas - kol kas aš negavau nė vieno neigiamo atsakymo", - pabrėžė Federacijos tarybos pirmininkas. S. Mironov priminė, kad šiomis dienomis Rusijos Visuomenės nuomonės tyrimų centras paskelbė tyrimą, pagal kurį 69 proc. rusų palaiko iniciatyvą dėl Konstitucijos pakeitimo.

S.Mironov pasiūlė prailginti prezidento įgaliojimų laikotarpį iki penkerių ar septynerių metų bei leisti valstybės vadovui dirbti tris kadencijas iš eilės. *LRT*

V. ADAMKUS PAREIŠKĖ UŽUOJAUTĄ JAV PREZIDENTUI

Vilnius, balandžio 17 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus pareiškė užuojautą Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui George W. Bush dėl balandžio 16 d., pirmadienį Virginijos technikos universiteto miestelyje įvykusio žiauraus išpuolio ir beprasmių jaunų žmonių aukų.

Šalies vadovas pažymėjo, kad Lietuva kartu su visa Amerikos tauta šios nelaimės aki-

vaizdoje išgyvena liūdesį ir skausmą dėl netekčių. Prezidentas visų Lietuvos žmonių vardu pareiškė užuojautą aukų šeimoms, artimiesiems ir visiems, paliestiems šio skaudaus įvykio.

Pasak Baltųjų rūmų, G. W. Bush kartu su žmona Laura dalyvavo balandžio 11 d., antradienį įvykusiame aukų pagerbimo renginyje.

ELTA

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Seimas vėl blokavo liustracijos įstatymo keitimą. Seimui vėl nepavyko apsispręsti dėl naujų, vadinamųjų liustracijos įstatymų pataisų. Valdantieji dar sykį blokavo pataisas ir nebal-savo dėl jų, praneša LTV “Panorama” balandžio 19 d.

Per Lietuvos Vyriausybės valandą, Seime premjeras Ge-diminas Kirkilas dar kartą apgynė savo patarėją Albiną Janušką, kuris Saugumo departamento tyrimo protokoluose įvardijamas kaip įtartinais įtakingas asmuo. Be to, pats patarėjas prisipažino melavęs Lietuvos Seimui.

Europos Parlamento narys, profesorius Vytautas Lands-bergis balandžio 19 d., po pietų išrašytas iš Vilniaus universite-to ligoninės Santariškių klinikų ir tolimesniam gydymui siunčia-mas į reabilitaciją, rašoma klinikų išplatintame pranešime.

Lietuvos Saugumo departamentas atmetė penkių Seimo Tėvynės sąjungos frakcijos narių prašymą duoti pažymas apie galimą valstybinę korupciją.

Tėvynės sąjunga nenutrauks paramos mažumos Vy-riausybei, praneša Lietuvos radijas. Anot Andriaus Kubiliaus, apsisprendimą tęsti bendradarbiavimą lėmė pasikeitusi social-demokratų pozicija atlikto Valstybės saugumo departamento veiklos tyrimo.

Politikai ir politikos apžvalgininkai, vertindami presiden-to Valdo Adamkaus metinį pranešimą teigia, jog kalboje labai kritiškai įvertintas visų institucijų darbas, bei pasigenda paties Prezidento veiklos vertinimo ir iniciatyvų.

Lietuvos Teisingumo ministerijos sudaryta darbo grupė siūlo oficialiuose dokumentuose vardus ir pavardes leisti rašyti ne tik lietuviškais, bet ir kitais lotyniško pagrindo rašmenimis. Jei Vyriausybė ir Seimas pritars šiam siūlymui, asmenvardžiai, kuriuose yra, pavyzdžiui, raidės q ar w, bus rašomi nekeičiant šių raidžių į lietuviškas k ir v.

Pastaruoju metu policininko specialybę renkasi ne patys stropiausi ir gabiausi abiturientai. Tai žino ir Lietuvos Vidaus reikalų ministerija, ir Policijos departamentas. Departamento atstovas dar pernai lapkritį Seime pristatė pusės milijardo litų vertės Policijos plėtos programą, rašoma dienraštyje *Lietuvos žinios*.

Per kelias pastarąsias savaites Klaipėdoje užpulti ir sumušti keli tarptautinės aukštosios mokyklos studentai užsieniečiai. Mokyklos vadovai studentams saugoti pasamdė saugos tarnybą, nes teigia manantys, kad išpuoliai yra rasistiniai. Policijos atstovai sako, kad tai eilinių chuliganų darbas, tačiau žada po įvykių prie mokyklos dažniau patruliuoti, pranešė LTV “Pa-norama”.

Lietuvos Vyriausybė yra įsipareigojusi iki šių metų pabai-gos grąžinti nuosavybės teises į žemę visiems teisėtiems savin-inkams. Tačiau prie Vyriausybės pastato balandžio 18 d. mitin-gavę savininkai teigė, kad didžiuosiuose miestuose situacija dėl žemės grąžinimo yra katastrofiška, ir reikalavo nevilkinti nuo-savybės grąžinimo, o už valstybės išperkamą žemę kompen-suoti rinkos kaina, pranešė LTV naujienų tarnyba.

Generalinis prokuroras Algimantas Valantinas, liudijęs laikinajai Seimo komisijai, tiriančiai buvusio Saugumo pareigūno ir savanorio Juro Abromavičiaus žūties aplinkybes, pripažįsta, kad šioje byloje kaltinamasis raštas dar nėra rašomas, o prokuratūros turimi duomenys dar nevirto įrodymais. Kartu su A. Valantinu turėjęs liudyti Saugumo vadovas į posėdį neatvy-ko.

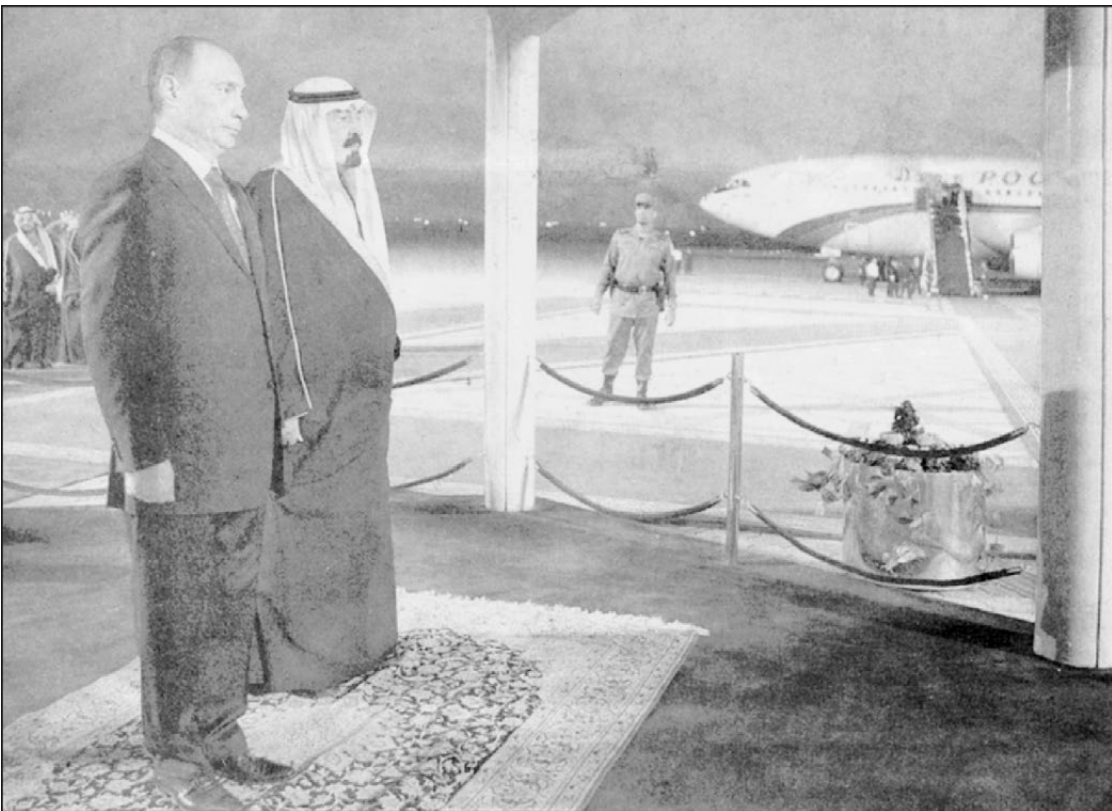
Du Seimo nariai kreipėsi į Generalinę prokuratūrą bei Val-stybės saugumo departamentą su prašymu patvirtinti arba pa-neigti laikraštyje *XXI amžius* paskelbtą naujieną, kad Saugumo pareigūnai ketino papirkti savanorį ir suklastoti įrodymus apie tilto per Bražuolę ir *Lietuvos ryto* redakcijos sprogdinimus.

Seimo specialiajai komisijai ketinant išviešinti daugiau par-lamentinio Valstybės saugumo departamento veiklos tyrimo liudijimų, kai kurie asmenys slaptais susitarimais siekia sutrukdyti išviešinti kai kuriuos parodymus, rašoma *Respub-likoje*.

Seimas vienu sprendimu pradėjo švelninti dabartinį drau-dimą rūkyti viešojo maitinimo įstaigose, o kitu jį siūlo dar la-biau griežtinti numatydamas visiškai uždrausti rūkyti įstaigose, kur aptarnaujama, ir bausti rūkančių nepilnamečių tėvus, rašoma *Verslo žiniuose*.

Į Kėdainių rajono savivaldybės tarybą išrinktas Rusijoje nuo Lietuvos teisėsaugos besislapstantis buvęs Darbo partijos vadas Viktoras Uspaskichas nebenori dirbti Kėdainių rajono savivaldybės taryboje ir atsisako laimėto mandato. Kaip *Eltai* sakė Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas, VRK gavo tokį V. Uspaskicho prašymą rusų kalba ir vertimą į lietuvių kalbą.

LGTIC

Vakarų žvalgsininkai teigia, kad Iranas greitai turės branduolinę bombą. Saudi Arabijos karalius Abdullah buvo pasikvietęs Rusijos prezidentą V. Putin į Iraną, su kuriuo aptarė atominės energijos klausimus.

AFP

RUSIJA UŽSIENIEČIŲ NEPRILEIS PRIE ENERGETIKOS IŠTEKLIŲ

Įtakingas Rusijos ministro pirmininko pirmasis pavaduo-tojas Sergej Ivanov apgynė sprendimą sugrąžinti naftos ir dujų turtą Rusijos kontrolei, pranešė *The Financial Times*.

“Tai mūsų resursai ir mūsų reikalas, kaip juos panau-dojame ir iš kur gauname lėšas”, – interviu dienraščiui teigė S. Ivanov, vadinamas po-tencialiu prezidento Vladimir Putin ipėdiniu. “Mes įsilei-džiame užsienio investuotojus kaip rangovus, kaip investuo-tojus į technologijas. Tačiau ne-manau, kad artimiausioje atei-tyje leisime užsienio kompani-jai valdyti bet kurį pagrindinį telkinį”, – pažymėjo jis.

54 metų amžiaus buvęs žvalgas taip pat pažymėjo, jog kainų Ukrainai ir Baltarusijai padidinimas buvo kapitalizmo padarinys, o ne sovietinio sti-liaus imperializmo aidas, rašo *The Financial Times*.

“Nėra jokio energijos impe-

rializmo. Nafta ir dujos turi kai-ną. Praėjusio šimtmečio pasku-tinio dešimtmečio viduryje mokėte mus, kaip tapti rinkos ekonomika. Savo pamoką iš-mokome, – teigė S. Ivanov. – Dabar girdime kritiką, kad el-giamės neteisingai, naudojame energijos kainas politiniams tikslams. Mes visiems parduo-dame rinkos kainą”.

S. Ivanov atmetė idėją, jog V. Putin galėtų pakeisti kas nors, stovintis ant nepritarian-čiųjų dabartinei prezidento po-litikai platformos.

“Toks kandidatas neturės nė mažiausio šanso. Gali atsirasti kokia nežymi figūra, klounas. Bet jie gautų 1 proc. ar pusę proc. balsų”, – tikino jis.

Ministro pirmininko pava-duotojas taip pat pažymėjo, jog užsienio finansuojami bandy-mai destabilizuoti Rusiją prieš 2008 m. prezidento rinkimus yra pasmerkti nesėkmei.

LRT

“GAZPROM” EUROPOJE VEIKIA “MONOPOLY” ŽAIDIMO PRINCIPU

Anot JAV pareigūno, at-sakingo už energetikos poli-tiką, “Gazprom” nori Eu-ropoje supirkti kompanijas, kaip tai daro žaidėjai “Mo-nopoly” stalo žaidime, pra-neša independent.co.uk.

Kritika Rusijos gigantui atspindi šiuo metu augantį Vašingtono susirūpinimą Rusi-jos komercine plėtra Europos energetikos rinkoje ir vangiais Europos veiksmais ieškant kelių alternatyvių tiekėjų.

Kalbėdamas laikraščiu, Matthew Bryza taip pat para-gino pradėti “visiškai naują skyrių” santykiuose su Turk-mėnija, kurioje gausu energe-tinių išteklių – juolab, kad mirė buvęs jos autokratinis prezi-

dentas Sapamurat Nijazov.

Lankydamasis Briuselyje, jis išreiškė susirūpinimą, kad “Gazprom” intensyviai sten-giasi į savo rankas paimti Eu-ropos dujų tiekimą ir nesisten-gia investuoti į tiekimo už-tikrinimą.

“Gazporm” pagal įstaty-mus yra monopolistas, - sakė M. Bryza. – Monopolijos sten-giasi sau pasiimti tiek rinkos, kiek tai yra įmanoma. Yra panašus žaidimas “Monopo-ly”. Kaip laimite? Perkate tiek turto, kiek tik įstengiate. Štai kaip laimite šį žaidimą. Mo-nopolijos neprisideda prie ekonomikos efektyvumo, tiesą pasakius, jos kenkia ekonomi-kos efektyvumui”.

Delfi

Jau ši rudenį Gruzija bus pasirengusi pradėti NATO narystės programą, balandžio 19 d. pranešė šalies presiden-tas Michail Saakašvili semi-nare, skirtame Gruzijos euroat-lantinei integracijai aptarti.

Palestinės Nacionalinės Administracijos prezidentas Mahmoud Abbas balandžio 19 d., žurnalistams Švedijoje pranešė, kad jo žvalgybos tarnybos patvirtino, jog pagrob-tasis BBC žurnalistas Alan Johnston yra gyvas. Apie tai informuoja Didžiosios Britani-jos žiniasklaida.

Ryšių su “Al Qaeda” turin-tys Irako ekstremistai, jų pačių duomenimis, nušovė 20 pa-grobtų kareivių ir policininkų.

32 žmonės nušovęs ir pats nusižudęs studentas Cho Seung Hui dar sykį pašiurpino Virgi-nijos technikos universitetą, kai per televiziją buvo parodytos jo siųstos nuotraukos ir vaizda-juostės fragmentai su kupina neapykantos savo bendramoks-liams tirada.

Rumunijos parlamentas ketvirtadienį suspendavo šalies prezidento Traiano Basescu įgaliojimus, praneša agentūra AP.

Suomijoje balandžio 19 d. prisaikdinta naujoji centro dešinioji vyriausybė, praneša agentūra AP. Ministro pirmin-inko Matti Vanhaneno ir jo kab-inetu narių priesaikas Hels-inkyje priėmė prezidentė Tarja Halonen. Iš 20 vyriausybės narių 12 yra moterys. Tai yra pirmas kartas, kai moterys kab-inete sudarys daugumą.

Latvijos parlamentas po pirmojo svarstymo pritarė įstatymui dėl Rusijos ir Latvi-jos sienos sutarties ratifikavi-mo. Už teisės aktą balsavo 67 parlamentarai, 23 buvo prieš. Antrasis ir galutinis balsavi-mas bus surengtas gegužės vi-duryje.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija “Viltis”, Inc.

Algirdas V. Matulionis, *Pirmininkas / President*

Vytautas Radžius, *Redaktorius / Editor*

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KITOKIA RUSIJA

Atvelykio savaitgalį Maskvoje vyko demonstracijos, kurių metu “tvarką” saugojo maždaug devyni tūkstančiai policininkų ir pustrėčio tūkstančio OMON kovotojų. Prie jų prisidėjo Liaudies draugijos Maskvos skyriaus atstovai su apmokytais šunimis, pranešė “Interfax” žinių agentūra.

Rusijos mieste Sankt Peterburge taip pat demonstravo prieš Kremliaus vedamą politiką tūkstančiai žmonių. Vidaus reikalų daliniai abiejų miestų gatvėse vaikė žmones mušdami lazdomis, juos spardydami ir vilkdami į specialiai paruoštas mašinas. Radijo stoties “Echo Moskv” duomenimis tvarką prižiūrėjo gal tiek pat policijos kiek ir demonstrantų, įskaitant ir du tūkstančius specialiai paruoštų asmenų., atvežtų iš kitų sričių. Didžiausią dėmesį Maskva sutelkė prieš opozicijos rengiamą demonstraciją, kad negalėtų pradėti mitingo Puškino aikštėje ir žygiuoti iki Teatro aikštės. Maskva neleido demonstruoti, nes jau anksčiau buvęs duotas leidimas tuo pačiu metu rengti mitingą “Vieningosios Rusijos jaunimo gvardijai”, Kremliaus šalininkei. Nepaisant draudimo, demonstracijos vyko ir joms vadovavo pasaulio šachmatų čempionas Gary Kasparov. Jo teigimu, demonstracijose žadėjo dalyvauti iki septynių tūkstančių įvairių pažiūrų žmonių.

New York Times pranešimu, Atvelykio sekmadienį buvo areštuota 370 žmonių. Žmogaus teisių stebėtojai teigė, kad vienoje Maskvos ligoninėje buvo 54 žiauriai sužeisti Maskvos milicininkų asmenys. Policijos nusikalstami veiksmai pastaruoju metu prieš taikingai reiškiančius savo nuomonę piliečius yra pasikartojantis Rusijoje reiškinys, praneša Europos ir Centrinės Azijos žmoniškųjų teisių gynėjų direktorius Holly Cartner. Demonstracijų organizatoriai iš jų vadovas G. Kasparov buvo areštuoti, bet vėliau paleisti. Susirėmimai prasidėjo, kai žmonės mėgino prasiveržti pro policijos užtvaras. Rusijos prezidentas Vladimir Putin paneigė kaltinimus savo policininkams, nes jokių demokratinių teisių pažeidimų nebuvo, kalti esą tik opozicijos organizatoriai, kurie krašte nori anarchijos.

Tą šeštadienį Maskvoje G. Kasparov buvo areštuotas kavinėje dar prieš demonstracijoms prasidedant ir kaltinamas pasisakymais prieš Vyriausybę. Nubaustas tūkstančiu dolerių bauda, buvo paleistas į laisvę. Rusijos Federacijos žmogaus teisių gynėjas Vladimir Lukin pareiškė, jog yra pasiruošęs ginti žmonių, nukentėjusių nuo rusų saugumiečių balandžio 14-15 dienomis vykusioje taikioje demonstracijoje, teises, praneša *newsru.com*. Jis visa tai matė televizijoje ir sakė, kad pareigūnai peržengė savo įgaliojimus, paskelbė *Interfax* agentūra. Sakė peržiūrėsiąs nukentėjusių skundus ir jeigu jie bus pagrįsti, mėgins iškelti baudžiamąją bylą. Anot jo: “gatvėse liejosi kraujas, gerai, kad nebuvo mirčių”.

Vakarų žiniasklaida primena, jog Kremlius yra suvaržęs spaudos laisvę ir prezidentas yra suėmęs į savo rankas beveik visas Rusijos politines ir ekonomines galias.

“Šiandien režimas parodė savo tikrąsias spalvas, savo tikrąjį veidą”, - pareiškė G. Kasparov *Reuters* ir *AP* žiniasklaidai.

S. Tūbėnas

LIETUVOS VADOVŲ POKŠTAI

Prieš akis 18-os metų senumo nuotrauka: Sąjūdis ir "Žalieji" nešė Lietuvai uždėtą atominės elektrinės (AE) kryžį, protestavo prieš trečiojo AE bloko statybą.

Prieš pat Velykas – Prisikėlimo šventę – vyriausybė ir Seimas, ėmėsi nelengvo uždavinio: prikelti dar galutinai nenumarintą Ignalinos atominę elektrinę, pratęsti jos merdėjimą. Uždavinys iš tikrųjų nelengvas, nes pinigėliai jos uždarymui iš Europos Sąjungos (ES) kažkur išsibarsto, o uždarymo darbai nejuda. Kitas kliuvinys – Lietuvos išipareigojimas AE uždaryti iki 2009 metų gruodžio 31 d. Lietuvoje apsilankęs Europos Komisijos pirmininkas J.M.D.Barosso, nepaisydamas mūsų premjero argumentų pratęsti AE darbą bent iki 2015 metų, patikino, kad AE turi būti uždaryta ES ir Lietuvos sutartyje numatytu laiku.

Netenka abejoti, kad, jei pastangos bus dedamos AE uždarymui, o ne jos merdėjimo pratęsimui (gal pinigėlių "plovimui"), AE bus uždaryta. Tačiau...

"Išėjo už varčios ir vėl – iš pradžios". Pasirodo, Lietuvai "labai reikalinga" nauja AE...

Šitokią teiginį dar prieš stojant į ES paneigė anuometinis premjeras A.M.Brazauskas sakydamas, kad turimų elektros energijos resursų mums pakanka be AE. Kad tokia AE reikalingiausia elektros energijos ir statybų verslininkams, nekyla jokių abejonių. Tačiau kieno sąskaita? Dabar Baltarusijai ir Rusijai elektros ener-

gija parduodama po 4 centus už kilovatvalandę, o patys mokame po 33 centus. Kas pasi-keis pastačius naują AE? Tai koks gi čia "biznis"? Tik neišmanėliai gali patikėti, kad naujos AE statyba, nuostolinga energijos prekyba bei tarpininkavimai neguls nauju kryžiumi ant mokėtojų pečių.

Visuomenė dar nesusivokė kokius pokštus krečia valstybės vadovai ir Seimas. O daro jie nei kiek ne kitaip, kaip darė sovietinė "partija ir vyriausybė" (liaudis ir partija – vieninga, liaudis paklusni). Juk visuomenė turi žinoti kokią naudą ar žalą turėsime iš naujos AE. Paaiškinti negali, nes patiems iniciatoriams neaišku. Žiniasklaidoje pasirodė rašytojo, neva branduolinės fizikos specialisto Kazio Almeno raminantis žodelis dėl AE saugumo, vienkito ekonomisto – dėl ekonominio tikslingumo, ir to, regis, užtenka. Ne, neužtenka!

Geologams yra žinoma, kad Ignalina yra seisminiu atžvilgiu nepastovioje zonoje, per ją eina žemės tektoninis lūžis, todėl vieta netinkama nei AE statybai, nei atominio kuro atliekų saugyklai. O, žinant, kad ten požeminių saugyklų įrenginėti dėl minimos priežasties negalima, saugyklą numatoma rengti antžeminę (kaip "kapčių" bulvėms). Turėsime atominę miną, kurios detonatorius bus gamtos stichijų ar teroristų rankose! Esamos AE atliekų neturime kur dėti, o naujoji taip pat nedirbtų be atliekų. Turėtume vėl brangiai mokėti už atominį kurą, už atliekų išvežimą ir gyventi bai-

mėje, kad nesudrebės žemė, kaip jau virš 40 kartų buvo per pastaruosius du šimtmečius.

Lietuva atominės energetikos kūrimo specialistų neturėjo ir neturi, todėl pasikliauti politikų, verslininkų ar rašytojų aprašinimais nedera. Naujos AE statybos tikslingumo bei saugumo klausimą turėtų vertinti kompetentingi nepriklausomi ekspertai. Su jų išvadomis turėtų būti supažindinta Lietuvos visuomenė ir tik tuomet, kadangi reikalas esmingai liečia tautos ateities būtį, pritarimas ar nepritartimas naujos AE statybai turi būti gautas per tautos valią – referendumą.

Nematyti vyriausybės pastangų plėtoti alternatyvius energijos šaltinius (biokuras, vėjo, saulės, vandens energija). Negirdėti paskatų ir priemonių tausoti ir taupyti energetinius resursus. Nereikia būti dideliu specialistu, kad pamatytum kaip kiekviename žingsnyje švaistoma energija, kokį žalingą pėdsaką ji palieka gamtoje. Neragintume deginti žvakių vietoj elektros lempučių, tačiau galingų prožektorių bei dešimčių tūkstančių lempučių "aukščiausiai pasaulio eglei" apšviesti, šaldytuvų su keliomis šaldymo kameromis saujai serbentų laikyti bei kitų, energetiškai imlių mažmožių, tikrai galėtume atsisakyti. Gal tuomet priedu ir bent vieną šiluminę elektrinę dar galėtume uždaryti.

Susimąstyti ir veikti reikia valdžioms, netūnoti grėsmių akivaizdoje visuomenei.

Algimantas Zolubas

JAV NEKELIA GRĖSMĖS RUSIJAI

NATO valstybės balandžio 19 d. parėmė JAV poziciją, kad planuojamas JAV priešraketinės gynybos sistemos elementų dislokavimas Europoje nekelia grėsmės Rusijai, praneša agentūra *AP*.

Priešraketinis skydas ne-

Po smurtinių Rusijos milicijos veiksmų prieš demonstrantus Europos Parlamento pirmininkas Hans Gert Poettering pasiūlė paramą Rusijos opozicijai, praneša agentūra *AP*. Jis nurodė savo pavaldiniams užmegzti ryšius su buvusiu šachmatų pasaulio čempionu Gariu Kasparovu ir buvusiu premjeru Michailu Kasjanovu. “Mes palaikysime glaudų ryšį su Rusijos opozicijos politikais ir toliau intensyviai seksime įvykius Rusijoje”, – Briuselyje įvykius Rusijoje”, – Briuselyje pareiškė H. G. Piotering.

Rusų tarnybų veiksmai, kai per mitingus Maskvoje ir Sankt Peterburge, prieštarauja nuomonės ir susirinkimų laisvės principams.

LRT

POPIEŽIAUS KNYGA

apribos Rusijos galimybių ir nepakeis strateginės pusiausvyros Europoje, Briuselyje pareiškė NATO atstovas James Appathurai. JAV nori šiuo metu Aliaskoje ir Kalifornijoje dislokuotą priešraketinės gynybos sistemą išplėsti į Europą - radarų stotis būtų įrengta Čekijoje, o 10 gynybinių raketų - dislokuotos Lenkijoje.

Vašingtono įsitikinimu, taip būtų galima atremti Šiaurės Korėjos, Irano, ar kitų Artimųjų Rytų šalių keliamą grėsmę.

Egzistuoja bendras požiūris, kad minėtų šalių raketos Europai gali kelti grėsmę, kalbėjo J. Appathurai spaudos konferencijoje, taip patvirtindamas, kad sąjungininkai Iraną vadina grėsme. Pasak sąjungos atstovo, NATO sveikina JAV pasiūlymą Rusijai bendradarbiauti priešraketinės gynybos srityje. Tačiau Maskva tai atmeta.

Rusijos premjero Sergej Ivanov teigimu, Rusija nėra suinteresuota tokiu bendradarbiavimu.

ELTA

Balandžio 13 d. Vatikane pristatyta pirmoji popiežiaus Benedikto XVI knyga “Jėzus iš Nazareto: Nuo krikštyno Jordano upėje iki Atsimainymo”. Tai pirmasis dviejų dalių veikalo tomas, kurį popiežius pradėjo rašyti prieš trejus metus, dar eidamas Tikėjimo kongregacijos prefekto pareigas, praneša *Lietuvos radijas*.

Sinodo salėje Vatikane pirmosios Benedikto XVI knygos pristatymui vadovavęs Šventojo Sosto atstovas spaudai tėvas Frederico Lombardi sakė, kad Jozef Ratzinger šia istorinės ir teologinės analizės knyga siekia akcentuoti Jėzaus vienovę, siūlo įsivaizduoti Kristų kaip gerąjį samarietį. Popiežius knygos įžangoje rašo, kad jo knyga nėra oficialus dokumentas, bet asmeninių teologo paieškų ir apmastymų rezultatas todėl bet kas galės pateikti pastabas ir prieštarauti. Pirmoji popiežiaus knyga knygynuose pasirodė balandžio 16 d., kai pontifikas šventė 80 metų jubiliejų. *LRT*

PASAULIO LIETUVIAI RENKA PARAŠUS UŽ PILIETYBĖS IŠSAUGOJIMĄ

Užsienyje gyvenantys lietuviai renka parašus už tai, kad jiems būtų leista išsaugoti Lietuvos pilietybę. Dalį jau surinktų parašų - apie 2 tūkstančius - Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) vadovė Regina Narušienė ketina įteikti Lietuvos Seimo pirmininkui Viktorui Muntianui.

Visus surinktus parašus ir peticiją pasaulio lietuviai žada patalpinti internete. Peticijoje yra įrašyti populiaraus himno žodžiai: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt".

Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos posėdyje Vilniuje dalyvavusi PLB vadovė R. Narušienė teigė, jog

didžioji dalis jos kalbintų emigravusių lietuvių puoselėja viltį sugrįžti į Tėvynę ir laukia tam palankių sąlygų. "Mes nekalbame apie dvigubos pilietybės suteikimą, tik norime, kad neatimtų tos, kurią turime", - teigė R. Narušienė.

Seimas šiuo metu svarsto Pilietybės įstatymo pataisas, kurios leistų "atskiris atvejais" kitos šalies piliečiui suteikti ir Lietuvos pilietybę.

Konstitucinis Teismas (KT), kuris yra išaiškinęs, kad Lietuvos Konstitucija leidžia turėti dvigubą pilietybę tik atskirais atvejais, kurie turi būti ypač reti ir išimtiniai.

LRT

SEIMAS SVARSTYS GALIMYBĘ TURĖTI DVGUBĄ PILIETYBĘ

Seimas pradėjo svarstyti Pilietybės įstatymo pataisas, kurios leistų Lietuvos piliečiams turėti ir kitos šalies pilietybę. Taisyti šį įstatymą nekeičiant Konstitucijos siūlo Seimo vicepirmininkas konservatorius Andrius Kubilius. Jis siūlo įstatyme nustatyti 7 "atskirus atvejus", kada kitos šalies piliečiui būtų galima suteikti ir Lietuvos pilietybę.

Konstitucinis Teismas (KT), kuris yra išaiškinęs, kad pagrindinis šalies įstatymas leidžia turėti dvigubą pilietybę tik atskirais atvejais, kurie turi būti ypač reti ir išimtiniai.

"Labai nekorektiška yra iš Seimo tribūnos eiti į polemiką su Konstituciniu Teismu, ypač žinant šiandieninę prezidento kalbą ir tai, kad mūsų valstybės institucijų prestižas jau yra mūsų pačių veiklos dėka palaužtas", - į ginčą su KT ragino nesivelti Užsienio reikalų komiteto pirmininkas socialdemokratas Justinas Karosas.

"Buvau Kanadoje, susitikau su vietos lietuviais ir tai ką ten pamačiau, galiu apibūdinti vienu sakiniu: Lietuva yra čia, o meilė Lietuvai liko ten. Visi akcentavo, kad kada nors norėtų sugrįžti į Tėvynę", - partijos pirmininko pateiktas pataisas ragino priimti konservatorius Antanas Matulas.

Už tai, kad Pilietybės įstatymo pataisoms būtų pritarta po pateikimo balsavo 49 Seimo nariai, susilaikė – 9, prieš nebalsavo niekas.

Pagrindiniu komitetu, kuriame bus svarstomos įstatymo pataisos, paskirtas Seimo Žmogaus teisių komitetas.

Pilietybės įstatyme siūloma apibrėžti, kad teisę turėti dvigubą pilietybę suteikia Lietu-

vos prezidentas, o vadinamieji "atskiri atvejai" bėgant laikui gali keistis.

Mažiausius reikalavimus siūloma taikyti lietuvių kilmės asmenims – jie pilietybės negautų tik tada, jei būtų nusikaltę prieš Lietuvą ar pripažinti tarptautiniais nusikaltėliais.

Kitiems asmenims gali būti taikomi papildomi nuolatinio gyvenimo Lietuvoje reikalavimai arba reikalavimai turėti tik euroatlantinės integracijos kriterijus atitinkančios valstybės antrąją pilietybę.

Lietuvos ambasadorius Jungtinėje Karalystėje **Vygaudas Ušackas** telekonferencijoje su Lietuvos Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijų posėdžio dalyviais pasisakė už Lietuvos pilietybės išsaugojimą. V. Ušackas paragino pripažinti takoskyrą tarp dvigubos pilietybės suteikimo imigrantams į Lietuvą ir emigravusių iš Lietuvos pilietybės išlaikymo.

"Tarptautinės ekonominės realijos, didžiulė pasaulinė konkurencija dėl kvalifikuotos darbo jėgos privers mus anksčiau ar vėliau peržiūrėti ir liberalizuoti migracijos į Lietuvą nuostatas su tikslu pritraukti reikiamą darbo jėgą, o ateityje net svarstyti ir dvigubos pilietybės imigravusiems į Lietuvą klausimą", - pastebi ambasadorius.

Tačiau pirmiausia jis ragina spręsti dvigubos pilietybės problemą išvykusiems iš Lietuvos piliečiams bei jų vaikams, gimusiems užsienyje. "Globaliniame kontekste esame nedidelė tauta ir negalime sau leisti atsisakyti savo piliečių"- pažymėjo ambasadorius Vygaudas Ušackas.

LGITIC

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. Regina Narušienė kalba Lietuvos Seimo komisijos posėdyje.

DVGUBOS PILIETYBĖS KLAUSIMAS NESUDĖTINGAS

Teisės profesorius Egidijus Šileikis teigia, jog diskusijoje dėl dvigubos pilietybės išeitys yra labai paprastos, tereikia pasitelkti elementarią teisinę vaizduotę.

Lietuvos radijo laidoje "Dienos tema" E. Šileikis sakė, kad išeitis – ideali teisinė norma, kuri šaukte šaukiasi dėmesio ir dėl to keista, kad Konstitucinis teismas jos neįterpė į teisinę doktriną.

Jo nuomone, visas šias galimybes atveria 32-as Konstitucijos straipsnis, kuriame kalbama apie piliečių teisę laisvai išvykti iš šalies.

"Šis straipsnis reiškia, jog gali būti piliečių, turinčių dvigubą pilietybę ir gyvenančių ne Lietuvoje. Valstybės interesus turėtų būti toks – ji prieš asmens valią neturėtų atimti Lietuvos pilietybės", – teigė E. Šileikis.

"Čia matau galimybę šiek tiek pakeisti 32 straipsnį. Tereikia 36 Seimo narių, kurie pateiktą projektą, o tai padaryti yra gana paprasta. Toliau, reikia 94 Seimo narių, kurie vieną kartą ir po trijų mėnesių antrą kartą balsuotų už elementarų patikslinimą", – sakė teisės ekspertas. Anot jo, tokioje pataisoje turėtų būti užfiksuota, kad kiekvienas iš Lietuvos išvykęs

A.BRAZAUSKAS - UŽ LIETUVOS PILIETYBĖS IŠSAUGOJIMĄ

Socialdemokratų partijos pirmininkas, kadenciją baigęs Respublikos prez. Algirdas Brazauskas teigia, kad visiems lietuvių kilmės žmonėms turi būti išsaugota Lietuvos Respublikos pilietybė. Tai socialdemokratų vadas pareiškė radijo laidoje "Dienos tema".

A. Brazausko teigimu, pilietybės negalima atimti, nepaisant, ar Lietuvos valstybės pilietis yra ar įgijo ir kitos valstybės pilietybę.

LRT

ir kitoje valstybėje apsigyvenęs ar ten kitą pilietybę įgijęs pilietis, jo vaikai, vaikaičiai ar provaikaičiai negali netekti Lietuvos pilietybės prieš savo valią arba dėl tų apribojimų, kurie kyla iš Konstitucijos 12 straipsnio antros dalies, kurioje įtvirtintas dvigubos pilietybės ribojimas.

Kad būtų galima priimti tokią nuostatą, E. Šileikio teigimu, reikia liberaliau vertinti kriterijus, pagal kuriuos yra skiriama pilietybė.

Jo nuomone, piliečiais reikėtų laikyti tuos asmenis, kurie gimę piliečių šeimoje. Šiuo atveju toks pilietybės gavimo interpretavimas būtų palankus išeivijos lietuviams, gimusiems asmenų, kurie iki sovietinės okupacijos buvo Lietuvos piliečiai, šeimoje.

Lietuvos pilietybės išsaugojimo klausimais buvo rengiamas bendras Seimo ir Amerikos lietuvių komisijos, žmogaus teisių komiteto ir užsienio reikalų ministerijos posėdis.

Išeivijos atstovai ypač kritikuoja Konstitucinio teismo sprendimą, ribojantį teisę gauti dvigubą pilietybę. Lietuvos pilietybės išsaugojimo klausimais buvo rengiamas bendras Seimo ir Amerikos lietuvių komisijos, žmogaus teisių komiteto ir užsienio reikalų ministerijos posėdis.

Prezidentas Valdas Adamkus mano, kad dviguba pilietybė užsienyje gyvenantiems lietuviams turi būti išsaugota. Anot Prezidento, teisininkai turi rasti galimybę, kad pilietybė tiems, kurie jos nori, būtų išlaikyta, o ne atimta.

Tėvynės sąjungos pirmininkas Andrius Kubilius yra parengęs įstatymo projektą, kuriuo leidžiama turėti dvigubą pilietybę visiems lietuvių kilmės asmenims, išskyrus tik tuos atvejus, kai jie yra padarę įstatyme numatytų nusikaltimų.

LRT

INTERNETO TINKLALAPIS SIEKS SUVIENYTI LIETUVIUS UŽSIENYJE

Vilnius, balandžio 19 d. Ketvirtadienį pradėjo veikti interneto tinklapis www.away.lt, skirtas užsienyje gyvenantiems lietuviams. Šio projekto tikslas - kiekvienoje pasaulio valstybėje rasti bent po vieną lietuvių, sujungti juos į vieną bendruomenę ir skatinti bendrauti tarpusavyje.

Pasak projekto vadovės Rūtos Serapinaitės, jis suteiks galimybę lietuviams organizuoti susitikimus, diskutuoti forume ir dalintis jiems svarbia informacija, naudotis skelbimų lenta ieškant darbo, būsto ar draugo.

"Visiems lankytojams taip pat suteikta galimybė skelbti informaciją, susijusią su lietuvių gyvenimu užsienyje", - sakė projekto vadovė R. Serapinaitė.

Šis bendravimo tinklapis turėtų būti aktualus ne tik esantiems užsienyje, bet visiems, kurie norėtų išvažiuoti studijuoti ar dirbti į užsienį, tačiau jiems trūksta informacijos ir norėtų jos gauti iš toje šalyje jau esančių lietuvių.

Statistikos departamento duomenimis, nuo 1990 m. emigravo 404 tūkst. Lietuvos gyventojų.

LGITIC

“PREZIDENTO KRITIKA YRA SKATINANTI MUS VEIKTI”

Vilnius, balandžio 19 d. Premjeras Gediminas Kirkilas mano, kad prezidento Valdo Adamkaus metiniame pranešime išsakytą kritiką yra skatinanti veikti ir Vyriausybę, ir Seimą. "Manau, kad prezidento kritika yra skatinanti mus veikti, ne tik mus, ne tik Vyriausybę, bet ir Seimą, apskritai mūsų visuomenę, verslą. Jeigu paskaitysime idėmiai, daug kam paskatinimų yra išsakytą šitame pranešime, ir tai yra teisinga".

NEBLĖSTANTI TĖVYNĖS IŠDAVIKŲ ŠLOVĖ

Lemtingąją 1940-ųjų vasarą, kai Lietuvos sieną kirtė sovietinių tankų kolonos, Lietuvoje jų jau laukė būrys kolaborantų. Viskas buvo paruošta iš anksto – sovietinė pasiuntinybė Kaune atliko namų darbus, todėl marionetinės "Liaudies vyriausybės" ir "Liaudies Seimo" kūrimas neužtruko.

Reikalingi žmonės buvo po ranka. Jų tarpe – nemažai žinomų to meto kultūros veikėjų: žurnalistas Justas Paleckis, rašytojai ir poetai Vincas Krėvė-Mickevičius, Salomėja Nėris, Petras Cvirka, Antanas Venclova, Liudas Gira...

Iki šiol skaičiuojame okupacijos padarytus nuostolius ir gydome jos žaizdas. Reikalaujame, kad Rusija sumokėtų už okupacijos žalą ir piktinamės, kai ši apie tai nė nenori girdėti. O kaip mes patys vertiname savo kolaborantus – žmones, kurie sąmoningai tapo okupantų talkininkais, džiaugsmingai griovė Lietuvos valstybę ir savo bendrapiliečių likimus? Marionetinės "Liaudies vyriausybės" nariai, kloję pamatus okupacijos įteisinimui ir klusniai vykdę kiekvieną Vladimiro Dekanozovo nurodymą, dvidešimt Liaudies Seimo įgaliotinių, vežusių į Maskvą deklaraciją dėl Lietuvos įstojimo į Sovietų Sąjungos sudėtį, o atgal parvežusių "Stalino saulę", – šie ir kiti okupantų parankiniai turbūt jau seniai pasmerkti kaip Tėvynės išdavikai? Anaip-tol...

Mes jau pripratome, kad poetės Salomėjos Nėries ar rašytojo Petro Cvirkos padorumu abejoti tiesiog nepadoru. Jie iki šiol laikomi mūsų literatūros klasikais ir turi nemažą būrį aistringų gerbėjų. Kaip, beje, ir Juozas Baltušis, kuris per savo ilgą ir turiningą gyvenimą spėjo išduoti Lietuvą ne tik 1940-aisiais, bet dar ir 1990-aisiais. Ką gi, Lietuvoje vyrauja rašytojų kultas – turbūt net Judas, jei tik būtų pasižymėjęs literatūriniu talentu, Lietuvoje būtų garbinamas drauge su Jėzumi Kristumi.

Tačiau einama ir toliau. Pasirodo, labai geras žmogus buvo ir visų šių kolaborantų vadeiva Justas Paleckis, Tėvynę pardavęs už galimybę mėnesį tituluotis Lietuvos prezidentu, o vėliau ilgai mėgavęsis "garbingu" Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos prezidiumo pirmininko titulu bei privilegijomis.

Buvęs dabartinio Seimo narys Algirdas Paleckis, Justo Paleckio anūkas, neseniai pareiškė: "Ypač norėčiau būti vertas senelio, nes visada lygiuojuosi į senelį J. Paleckį. Jis turėjo reikalų su Stalinu. Aš labai

norėčiau pamatyti R. Juknevičienę arba A. Sakalą derybose su šiuo diktatoriumi, kitoje pusėje laukiant Hitleriui. Turbūt, tokie vaikinai ir merginos ne tik pridėtų į kelnes, bet ir pabėgtų iš Lietuvos... O juk reikėjo likti Lietuvoje ir kažką daryti" (*Laisvas laikraštis*, 2007-03-22).

Teisybės dėlei reikia paminėti, kad Aloyzas Sakalas niekur nebėgo, o 1949–1954 m. kalėjo Sibiro lageriuose. Tuo tarpu Lietuvoje likęs ir šį bei tą darantis Justas Paleckis 1957 m. pasirašė įsaką, kuriuo Sibiro tremtiniam uždrausta grįžti į Lietuvą, o nepaklususiems numatyta pridėti dar 5 metus tremties. Tai buvo vietinių kolaborantų, bijančių savo tautos, iniciatyva. Tuo metu Sovietų Sąjungoje prasidėjo vadinamasis Chruščiovo atšilimas ir iš Sibiro lagerių buvo masiškai paleidinėjami tremtiniai. Dėl to lietuvių procentas GULAG'o kalinių tarpe išaugo nuo 3,5 proc. 1953 m. iki net 29 proc. 1957 m. liepos 1 d.

Į Lietuvos politikos elitą besiveržiantis Justo Paleckio anūkas Algirdas atvirai žavisi savo senelio "liaudiškumu". "Noriu, kad politika būtų liaudiška, – porina anūkas. – Tas žodis, manau, nepelnytai yra išstumtas iš mūsų leksikono. Politika turi būti liaudiška ir paprasta (dėl to ir mano senelį mylėjo, kad jis buvo liaudiškas)".

Senelio pėdomis žengiantis anūkas dabartinėje Lietuvoje ieško klasių kovos, ir tą kovą apibūdina tipišku sovietiniu žargonu: "Landsbergizmas tai yra ne tiek pelno siekimas, kiek vadinamųjų dešiniųjų politinių jėgų ekstremizmas ir radikalizmas, paremtas kraštutiniu nacionalizmu ir priešų kūrimu viduje, tai yra, aštrėjančia klasių kova viduje bei priešprieša tarptautiniu mastu" (*Laisvas laikraštis*, 2007-03-22). Neverta abejoti, kad šių žodžių autoriaus smegeninėje senelio išdaviko idėjos rado palankią dirvą ir gerai suvešėjo. "Mano dabartinė laikysena yra autentiška, natūrali, primenanti mano senelio laikyseną," – giria si A. Paleckis. Neverta tad stebėtis, kad jaunas politikas, kaip ir jo senelis, išdavystės nelaiko didele blogybe. Iškart po rinkimų pasirinktus koalicijos partnerius Vilniuje jis netruko pakeisti Rolandu Paksu. "Tai yra politinė prostitucija," – sako Aloyzas Sakalas. "Prostitucine blake" profesorius Mykolas Biržiška yra pavadinęs ir Justą Paleckį...

"Iš tėvo ir senelio Justo Paleckio supratau, kad žmogus privalo daryti kuo daugiau gerų

darbų visuomenei", – dėsto Algirdas Paleckis 2007 m. Vilniaus savivaldybės rinkimų lapelyje. Ką gi, "geri" Tėvynės išdaviko darbai kalba patys už save.

LIETUVIAI KOLABORANTAI

Būsimieji kolaborantai okupacijos akimirkos laukė dar nekantriau, nei patys okupantai. Savo šeimininkams jie tarnavo jau seniai: Vincas Krėvė-Mickevičius jau 1924 m. nusprendė, kad Lietuvai geriausia būtų Sovietų Sąjungos sudėtyje, o Justas Paleckis 1928 m. Maskvoje buvo įvertintas kaip itin vertingas informatorius. Maskvos naudai jis šnipinėjo iki pat 1940-ųjų. Šnipinėjo ir nekantriai laukė savo valandos. Dar 1939 m. rugsėjo 18 d., Raudonajai armijai žygiuojant į tuo metu Lenkijos valdytą Vilnių, Justas Paleckis drauge su Vincu Krėve-Mickevičiumi kreipėsi į SSRS pasiuntinį Kaune Nikolajų Pozdniakovą, nuolankiai prašydami, kad Sovietinė kariuomenė neapsiribotų Vilniumi, bet ir kuo greičiau tiesiogiai įsiveržtų į Lietuvą. Jie jau tada buvo pasiryžę rengti dirvą Lietuvos okupacijai, jei tik gautų instrukcijų iš Maskvos.

Rugsėjo 22 d. J. Paleckis vėl mynė sovietų pasiuntinybės slenkstį, prašydamas Maskvos instrukcijų, be to, patarinėjo negrąžinti Vilniaus Lietuvai, nes tai prieštarautų "esminiams sovietų valstybės interesams". Nekantrusis kolaborantas SSRS pasiuntinį N. Pozdniakovą mokė: "Igytas teritorijas galėtume panaudoti kaip bazę savo įtakos stiprinimui Pabaltijyje ir apskritai Vakaruose". Visgi tuokart J. Paleckis buvo priverstas apsišarvuoti kantrybe ir dar palaukti savo triumfo valandos. Spalio 19 d. iš Maskvos į SSRS pasiuntinybę Kaune atskriejo V. Molotovo nurodymas: "Nutraukite bet kokią flirtą ir pažadus kairiesiems sluoksniams. Palaikykite ryšį tik su vyriausybiniais sluoksniais".

Užtat 1940-ųjų birželio 15-ąją, sovietinei armijai įžengus į Lietuvą, kadrų marionetinei "Liaudies vyriausybei" ieškoti nebereikėjo. Jau birželio 17 d. Justas Paleckis ir Vincas Krėvė-Mickevičius su V. Dekanozovo palaiminimu pasidalino "Liaudies vyriausybės" ministro pirmininko ir ministro pirmininko pavaduotojo postus. Kai kas įvyko ne pagal planą: prezidentas Antanas Smetona spėjo pasitraukti į užsienį. Okupacijos teisėtumo farsui pritrūko vieno veikėjo. Nedidelė bėda – J. Paleckiui atiteko dar ir laikinai einančiojo prezidento pareigas vaidmuo, o V. Krėvė-Mickevičius tapo laikinu "Liaudies vyriausybės" vadovu. Bet

Baltijos valstybių okupacijos bylai tirti Amerikoje buvo sudarytas JAV Kongreso komitetas, kuriam vadovavo Atstovų rūmų narys Charles J. Kersten. Komitetas išsamiai ištyrė visą Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobimo bylą. Tie dokumentai saugomi JAV Kongreso archyvuose. Tyrimai buvo vedami ir Europos kraštuose. Nuotraukoje JAV Kongreso komiteto pirm. J. Kersten (stovi) su Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto pirmininku prel. Mykolu Krupavičiumi Rottlingene, Vokietijoje spaudos konferencijos metu, kurią transliavo "Amerikos balsas" – VOA.

tada jau viskas buvo laikina: ir vyriausybė, ir prezidentas, ir pati Lietuvos valstybė. Laikina buvo ir J. Paleckio iškilminga priesaika Lietuvos Konstitucijai, ir jo pažadas ginti Lietuvos nepriklausomybę...

Po "Liaudies Seimo" rinkimų farso (jo išvakarėse prasidėjo ir pirmosios represijos) sekė Lietuvos paskelbimas sovietine respublika ir oficialus pasiprašymas į SSRS sudėtį. Liepos 31 d. į Maskvą išvyko J. Paleckio vadovaujama dvidešimties "Liaudies Seimo" narių delegacija prašyti Lietuvos priėmimo į Sovietų Sąjungos sudėtį. Prašymas patenkintas rugpjūčio 3-ąją – taip, po pusantro mėnesio nuo okupacijos pradžios, įkaltas paskutinis vinis į nepriklausomos Lietuvos karstą.

Liūdnai pagarsėjusios delegacijos sudėtyje dalyvavo žinomi rašytojai ir poetai Salomėja Nėris, Petras Cvirka, Antanas Venclova, Liudas Gira. Kaip jie vertinami šiandien, aštuonioliktaisiais atkurtos Lietuvos valstybės metais?

Konferencijoje, skirtoje A. Venclovos veiklai, istorikas Česlovas Laurinavičius neseniai padarė tokią išvadą: "Po šiek tiek gilesnės pažinties su Venclovos gyvenimo raida bei jo asmenybe tenka prisipažinti, kad prie jo nesinori klijuoti nei išdaviko, nei netgi kolaboranto etiketės".

Žinoma, nelimpa ši "etiketė" ir prie Salomėjos Nėries, "Poemos apie Staliną" ir dauge-

lio sovietinius okupantus bei bolševizmą aukštinančių kūrinių autorės. Ji ir toliau daugeliui tebėra mūsų poezijos "lakštingala". Išliko jos vardu pavadintos gatvės ir mokyklos. S. Nėries gatvės – dabar jau ne tik neliečiamas sovietmečio paveldas. Neseniai paskelbta, kad Vilniaus savivaldybės nutarimu Ukmergės gatvės atšaka pervadinta S. Nėries vardu. Tiesą sakant, naujoji gatvė gerai derės prie netoliese esančios L. Giros gatvės. Pastarasis "Stalino saulės" atvežti vykęs poetas tais pačiais 1940-aisiais džiaugsmingai skelbė "Lietuvos senos nebėr, Lietuva dabar – LTSR!"

PILIETINĖS VIUOMENĖS IŠDAVIKAI

Neiškeliaavo į Grūto parką ir Vilniuje stovintis didingas Petro Cvirkos paminklas. Jo vardu pavadintos gatvės šiandieninėje Lietuvoje taip pat – neliečiamybė.

"Ši situacija simboliškai apibendrina Lietuvos tapatybės krizę," – neseniai pastebėjo Vytautas Ališauskas, priminęs apie Vilniaus centre S. Nėries vardu vis dar tebesivadinančią gimnaziją. "Mokyklą reikėtų vadinti gero piliečio, doro, nusielpniusio savo šaliai, o gal ir žmonijai, vardu. Salomėja Nėris buvo banali išdavikė. Gal net pardavikė. Teisinimai, kad vargšė moterėlė išsigando, nesuprato, ką daranti ar buvo ak-lai įsimylėjusi kurį nors iš

(Nukelta į 8 psl.)

POLITIKOS KOMENTARAI

Vytautas Landsbergis:

LIETUVA-RUSIJA, 1993

Kariniai politiniai Rusijos strategai, atvirai deklaravę siekį "išeinant pasilikti", 1993 m. vasaros pabaigoje turėjo dvi šio pobūdžio galimybes. Pirmoji: delsti užbaigti kariuomenės išvedimą iš Lietuvos "šiek tiek" sulaužant sutarties terminą ir tarptautinius įsipareigojimus, o pretekstų tam kaip antai "rusakalbių persekiojimas", vis dar neišreikalauta karinio tranzito į Karaliaučių sutartis arba tiesiog paskutinių išvedamų dalinių nors trumpalaikis įteisinimas Lietuvoje, atsitempus jos pragmatiškąjį prezidentą į Maskvą, - tokių pretekstų būtų parinę be vargo.

Antroji galimybė: išvesti kariuomenę šiek tiek už sienos ir, Lietuvoje kilus neramumams bei "pavojui demokratijai", teisėtos valdžios prašymu vėl koki dalinį laikinai sugrąžinti. Bent į Vilnių, kad trapi Lietuvos demokratija būtų apsaugota nuo "naujo fašistinio perversmo".

Vilkindama išvedimą, pažeisdama JTO patvirtintą (aprobuotą rezoliucijoje) 1993 m. rugpjūčio 31 d. datą, Rusija vis vien būtų atrodžiusi kaip nesąžininga priekabių, dirbtinių "paketų" ieškotoja. Be to, Lietuva jau buvo įrodžiusi sugebanti blokuoti naujų pakaitinių jėgų įvedimą.

Kas kita antroji galimybė. Demokratinė Rusija sąžiningai vykdo tarptautinius įsipareigojimus, o prireikus pasireiškia kaip viso regiono – tai "Pribaltijskij okrug", Baltarusija, Kaliningradas – demokratijos ir pastovumo garantas. Europa dėkinga. Apie sutarčių vykdymą su Estija, Latvija galima pamiřti. Neveltui tomis pačiomis dienomis organizuotas ir protestuojančių estų savanorių "Kaitseleit" nepaklusnumas, atsistatydino tenykštis gynybos ministras.

Rusijos genštabui ir GRU bereikia rimto lietuviško preteksto, tad jam sukurti parengtas scenarijus gauna eigą. Ilgalaiškės socialinės savanorių skriaudos sudaro palankų emocingą foną. Kaune tarp savanorių, nusikalstamų grupių ir teisinės valdžios kylanti įtampa (susišaudymas gatvėje, mėginimai suimti J. Maskvytį) eina į kulminaciją, kuri nuskambės kaip abejotino teisėtumo, bet stipriai provokuojantis vietinio vado įsakymas savanoriams nusiginkluoti. Likit beginkliai, ir tiek. Galbūt jus gins policija. Išvakarėse tarsi nieko nenujaučias krašto apsaugos ministras išvyksta į Turkiją, o įvykiams prasidėjus, premjeras – į Kiniją. Ir štai tą pačią (!) dieną, kai keliasdešimties ginkluotų vyrų buvimas Pakaunės miške

tampa viešu faktu, jų vadai J. Maskvytis ir A. Pangonis pasirašo Kreipimąsi į Lietuvos žmones, Seimą ir Vyriausybę apie pasirinktą neprievartinio pasipriešinimo kelią, o įtartinas laikraštėlis skelbia net "sukilimą", Lietuvos užsienio reikalų ministras P. Gylys pareiškia esant būtinybę ... suartėti su Rusija!

Iš Kauno kaip užsakyti skamba pseudopatriotiniai ano laikraštėlio, "Kauno laiko", trimitai: "Sukilimas apima Lietuvą", "Žygis į Vilnių", "Savanoriai užima Kauną". Nepėsčia nė "Respublika": "savanoriai paskelbė karą". Jokia teisėsauga, berods, to kurstymo netramdo. GRU trina rankas. Jeigu keli šimtai naivių savižudžių pajudėtų į Vilnių, tai iš kitos pusės broliškai padėti kur kas arčiau.

Kas Vilniuje?

Čia sudaroma komisijų, ir viena jų, N. Medvedevo vadovaujama Seimo narių komisija nedelsdama imasi veikti taikaus sprendimo kryptimi; pasiekia anų savanorių dislokaciją ir protą, gauna valdžios pažadų nebausti už savivalę ir galų gale išgelbsti padėtį. Tačiau čia pat Vilniuje ir visai tuo pačiu metu vyksta kiti labai pavojingi pasitarimai, skamba siūlymai pavoruoti jėgą. Už tokį sprendimą pasisako Vidaus reikalų ministras R. Vaitiekūnas, Generalinis prokuroras A. Paulauskas, Seimo nacionalinio saugumo komiteto pirmininko pavaduotojas V. Petkevičius.

- Per kiek minučių galėtumėt juos likviduoti?

- Per penkiolika (atsako R. Vaitiekūnas, liudija A. Bendinskas).

Smegenų turinčioms galvoms turėjo būti aišku, kad tada tai jau tikriausiai sukiltų ne būrelis, o Lietuvos savanorių pajėgos prieš tokią jų brolių žudikų valdžią. Tikras kariuomenės maištas NATO narystės siekiančioje šalyje – garantuotas!

Pabūgusi LDDP viršūnė, ko gera, pultų net prašyti kaimynės pagalbos, apsaugos. "Raudonoji Armija – mūsų saugumo garantas" (AMB sakė vos prieš pusketvirtų metų). Galima buvo tikėtis. O praeityje pakakdavo juk net ir slapto, neformalaus grupės draugų komunistų iš Čekoslovakijos kreipimosi ar tūlo M. Burokevičiaus laiško savam Kremliaus prezidentui gelbėti Lietuvoje tarybų valdžią.

Taip Lietuva praėjo jai parengtos naujos bedugnės kraštu. Gelbėjo Seimo narių nedelsiama iniciatyva ir prezidento A. Brazausko santūrumas, atsakomybės jausmas. Štai čia būdingai skamba naujausia – kaž-

APPLE organizacijos veikėjai. Iš kairės: Jack Vellis, Nancy Hanssen, Amanda Muliolienė, Irena Ross ir Algirdas Muliolis.

APPLE nuotr.

APPLE PROJEKTAS – KNYGŲ SIUNTA LIETUVOS ŠVIETIMO REIKALAMS

Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija kreipia ypatingą dėmesį anglų kalbos pamokų tobulinimui jauniausiems viso krašto moksleiviams. Taigi APPLE pastangomis nusiųstus į Ministeriją pavyzdinį egzempliorių Amerikos lietuvių švietimo tarybos leidžiamo dvikalbio kietais viršeliais ir spalvingai iliustruoto jaunimui skirto žodyno "Mano žodynas", sulauktas atsakymas, kad jis geriausiai prisidėtų Lietuvos švietimo kontekste jei kiekvienas iš 57-ių per visą Lietuvą įsteigtų Mokytojų centrų gautu po vieną ar du egzempliorius jų profesinių bibliotekų praturtinimui.

Šis įdomus ir originalus žo-

kodėl pamiršta, o gal dabar sukurta – informacija apie kulką Brazauskui. Vienas pagrindinių Pakaunės priešpriešos veikėjų anuomet neva lengvai priejęs iki Prezidento, kad ne apsaugai, ne VSD, o pačiam asmeniškai papasakotų, ką šneka, kokiom temom niūriai juokauja Jonas su Petru. Jeigu tai tikra istorija, ji liudija apie pastangą kiršinti, paveikti patį A. Brazauską. Šio santūrumas, nurodymai spręsti savanorių problemas, susitikimas su vadais buvo kliūtis į didįjį tikslą. Ot, jeigu už tą renčiamą kulką įnirštų ant nenauđelių savanorių!

Dar yra krūvos faktų apie žemesnio lygmens provokacinę veiklą, bet pakaks apskritai priminti, kad nei kaip sumaiščių kurstymas, nei kaip šamokslas prieš valstybę, ji ligi šiol dar nebuvo atsakingai tiriama. Ir ko čia tirsi, jeigu generalinis tyrėjas A. Paulauskas po kelerių metų tapęs atviru politiku padarė generalinį Pakaunės "maišto" ideologą R. Kazėną, visaip trukdžiusį susitarti, savo kuriamos partijos šulu.

Tebus čia šiek tiek medžiagos, minčių ir išvadų tolesniems kitų darbams. Lietuvos kino studijai, jeigu tokia būtų. Generalinei prokuratūrai, jeigu ji drąsi.

Bernardinai.lt

dynas pirmiausiai pasirodė Amerikoje 1963-čiais metais vien anglų kalboje. Tai skaitomas klasikiniu leidiniu "Best Word Book Ever" kurio autorius Richard Scarry. Ilgainiui Clevelande gyvenančios pedagogės Amandos Muliolienės ir jos kolegų pastangomis ir su Amerikos lietuvių švietimo tarybos finansine pagalba, šis žodynas išleistas pridėdant prie kiekvieno anglų kalbos termino ir lietuvių kalbos terminą ar žodžius prie kiekvieno nupaišyto daikto ar veiksmo. Originalus tikslas šio užmojo buvo praturtinti Šiaurės Amerikos šeštadieninių mokyklų lietuvių kalbos programas.

Dabartinėm Lietuvos sąlygom, tas pats žodynas galės pasitarnauti taikant jį anglų kalbos žodyno praplėtimui jaunųjų moksleivių tarpe. Mokytojai/os turės galimybę savo nuožiūra pasinaudoti šia mokslo priemone anglų kalbos žinių vystymui ir praturtinimui.

Šiam specifiniam projektui APPLE surado mecenatus savo veikliausių ir dosniausių narių tarpe. Štai kas prisidėjo prie šio projekto realizavimo: Nancy Hanssen, San Diego University profesorė, neigaliųjų moksleivių švietimo specialistė, kuri šią vasarą dėstys neigaliųjų jaunuolių "Viltis" stovykloje prie Baltijos jūros. Ji kartu su vyru, APPLE išdininku, Jack Vellis, viso paaugojo 432 dol..

APPLE rėmėjai Andy ir Audronė Messick.

APPLE nuotr.

Kad kiekvienas Mokytojų centras galėtų gauti bent po du egzempliorius (viso 114), tuo pasirūpino Amanda ir Algis Mulioliai paaukoję 500 dol., Audronei Gelažis-Messick prisidėjus stambioje 868 dol. sumoje. Tokiu būdu iš viso pasiūsta 150 egzempliorių visų trijų sumintų aukotojų dėka, kurių sudėtinė auka: 1,800 dol. Likusias 6 knygas, kurios skirtos kitom bibliotekom, padengė dvi mažesnės aukos (po 36 dol.).

Paskutinė išlaida, t.y., persiuntimas visų šių knygų laivu į Lietuvą – 265.20 dol. – padengta APPLE išdo lėšomis. Tuo pačiu reikia paminėti, kad Amerikos lietuvių švietimo taryba suteikė šiam projektui Lietuvos labui tam tikrą nuolaidą kuri įgalino APPLE projektą įgyvendinti be susiaurinimų. Už tai esame dėkingi Daivai Navickienei ir tarybos nariams. Taip pat APPLE reiškia padėką Juozui Polikaičiui, kuris mielai sutiko užadresuoti ir pristatyti šias supakuotas knygas siuntimo agentūrai Lietuvos link.

Knygos bus išskirstytos š.m. liepos mėn. APPLE seminarų metu kai mūsų dėstytojai darbuosis Lietuvoje jiems skirtuose miestuose. Visada laukiame aukų įvairiems švietimo užmojams iš dosniųjų geradarių kurie mus įgalina veikti vis toliau. Aukas APPLE vardu prašome siųsti sekančiais: Jack Vellis, Treasurer, APPLE, P.O. Box 17917, San Diego, CA 92177.

Irene Ross

CHICAGO, IL

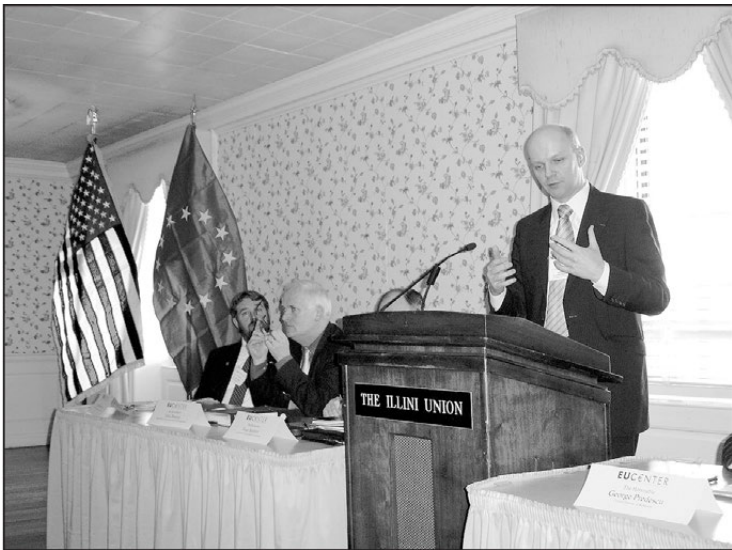
Solistas Algirdas Brazis

baigė savo žemiškąją kelionę balandžio 1 dieną, išgyvenęs 92 metus ir du mėnesius. Atsisveikinime dalyvavo labai daug žmonių, nes velionis buvo Lietuvos Vyčių narys, Don Varno posto amerikiečių karių organizacijos narys ir daugelio kitų draugijų bei sambūrių narys. Todėl Vyčių vardu kalbėjo muz. Faustas Strolia, o Don Varno posto vardu Vaclovas Momkus. Lietuvių operos vardu tarė žodį Vytautas Radžius, primindamas, kad "jo artistiškas buvo pripažintas Metropolitan pasaulinio garso operoje New York, Lyric operoje Čikagoje ir pagaliau mūsų – Lietuvių opera galėjo didžiulis jo dainavimu, kurioje jis dainavo dvidešimt keturias operas, sukurdamas pagrindinius baritono vaidmenis 87-juose spektakliuose. Operos vyrų choras meldėsi už jo sielą, giedodamas "Requiem", "Tėve mūsų" ir iš G. Verdi operos "Likimo galia" su soliste Dana Stankaityte "Šventoji Dievo Motina". Balandžio 10 d. gedulo šv. Mišias kun. Jonas Kuzinskas su kitais dviem kunigais atnašavo Švč. M. Marijos Gimimo parapijos šventovėje, kur buvo karste ir velionio kūnas. Prieš pamaldas ir jų metu vargonais grojo muz. Ričardas Sokas, giedant psalmes ir kitas religines giesmes. Pamaldose dalyvavo pilna bažnyčia žmonių. Jo kūnas buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Lietuvių Operos rengiamas Strauss'o operetės "Vienos kraujas" spektaklis įvyksta gegužės 6 d., 3 val. po pietų, Morton auditorijoje, 2423 S. Austin Blvd., Cicero mieste. Spektaklį diriguos maestro Vytautas Viržonis, režisuos Eligijus Domarkas. Solistų vaidmenis atliks Nida Grigalavičiūtė, Ramutė Tumuliauskaitė, Irena Zelenkauskaitė, Mindaugas Gylis, Bronius Tamašauskas, Arūnas Malikėnas, Liutauras Navickas, Aleksandras Vizbaras ir dainuos Lietuvių Operos choras. Tai yra 51--asis sezonas, kai lietuvių visuomenė gali dalyvauti spektaklyje.

Spektaklio bilietai gaunami Atlantic Express Corp. siuntinių persiuntimo įstaigoje, šalia Seklyčios, 2719 E. 71st, krautuvėlėje "Lietuvėlė", 5741 S. Harlem Ave., ir kiekvieną sekmadienį Lemonte po pamaldų lietuvių šventovėje. Patartina visiems dalyvauti spektaklyje ir pajusti tas nuotaikas ano meto Austrijos sostinėje, kurios primena ir Lietuvos Seimo dabartį.

KONSULAS DALYVAVO DISKUSIJOJE

Š. m. balandžio 10 d. Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius Iliojaus universitete Urbana-Champaign mieste dalyvavo apskrito stalo diskusijoje tema "Nuolatos besiplečianti ES: 2007 metų Bulgarijos ir Rumunijos priėmimas". Diskusijoje taip pat dalyvavo Europos Komisijos atstovybės JAV vadovas ambasadorius John Bruton, Rumunijos ir Bulgarijos generaliniai konsulai Čikagoje George Predescu ir Ivan Sotirov, universiteto dėstytojai ir studentai. Renginį organizavo Iliojaus universiteto Europos Sąjungos centras.

Diskusijos metu generalinis konsulas A. Daunoravičius pristatė Lietuvos nueitą kelią iki narystės Europos Sąjungoje, pasidalino Lietuvos pa-

tirtimi ES, įvardijo Lietuvos ekonomikos pasiekimus, apibūdino iššūkius, su kuriais susiduria Lietuvos valstybė naujoje geopolitinėje aplinkoje.

Rumunijos ir Bulgarijos generaliniai konsulai savo kalbose pasidžiaugė jų atstovaujama šalių tapimu pilnateisėmis ES narėmis bei optimistiškai žvelgė į ateitį šioje tarptautinėje organizacijoje, pabrėždami narystės privalumus ir naudą jų šalims.

Apibendrinamas pasisakiusių mintis, ambasadorius J. Bruton susirinkusiems pristatė ES tikslus ir siekius bei supažindino juos su ateities plėtros perspektyvomis.

Apskritojo stalo diskusijos dalyviai taip pat atsakė į susirinkusių klausimus.

LR gen. konsulato Čikagoje inf.

AR ILGAI LIETUVOS VALDŽIA MULKINS EMIGRANTUS?

Lietuvos Socialinės apsaugos ministerija pranešė, kad išleista speciali knygelė, pavadinimu "Lietuva norintiems sugrįžti". Pasak ministerijos spaudos tarnybos, leidinyje supažindinama su gyvenimo šalyje sąlygomis, ekonomine padėtimi, verslo galimybėmis. Neslepama ambicijų, kad šis leidinukas padės išsklaidyti tebesvarstančių, ar verta grįžti į Lietuvą, tautiečių abejones ir "padės greičiau apsispręsti".

Anot knygelės autorių, siekta, kad leidinys būtų ne tik informatyvus, bet ir patrauklus ir suprantamas. Dėl šių priežasčių "informacija pateikta paprasta ir plačiai visuomenei suprantama kalba, papildyta linksmomis iliustracijomis".

Ši nedidelė žinutė, internetu sparčiai apskriejusi viso pasaulio lietuvišką žiniasklaidą, tarp eilučių slepia prastai paslėptą dėmesio vertą informaciją, kurios leidinuko autoriai, ko gero, nenorėjo pasakyti viešai.

Akivaizdu, jog Lietuvos valdžia emigrantus laiko neišsilavinusiais, šiuolaikiniame pasaulyje nepritampančiais "juodnugariais", kurie, gyvendami dažnai daug laisvesnėse ir demokratiškesnėse šalyse nei

jų tėvynė, nesugeba patys surasti ir pasirinkti juos dominančios informacijos.

Dabar, kai internetu naudojasi vos į mokyklą pradėję eiti vaikas, rodos, būtų naivu manyti, kad suaugęs dirbantis žmogus nesugebės sužinoti, kiek ir kokiomis sąlygomis uždirba statistinis lietuvis Lietuvoje, kokios iš tiesų yra pensijos bei kitos socialinės garantijos, kaip diskriminuojamos jaunos moterys ir kokius darbus verčiamos atlikinėti brangių firmų sekretorės. Čia nereikia nė interneto – visi mokame naudotis telefonu, pasikalbame su Lietuvoje likusiais giminaičiais, draugais bei pažįstamais.

Tai jokių būdu nereikia, kad viskas, net ir toje pačioje ekonomikos srityje, Lietuvoje yra blogai, tačiau tai taip pat nesuteikia teisės valdžios vyrams ir moterims užsiiminėti pigia propaganda.

Tačiau kažkodėl Socialinės apsaugos ministerija rado reikalą išleisti propagandinį leidinuką, kuriame situacija Lietuvoje turi būti pateikta pro rožinius akinius, "paprastų žmonių kalba" ir dar pagražinta nuotaikingais paveikslukais.

Monika Bončkutė, verslas.us

Sveikiname Vilties Draugijos Valdybos vicepirmininką, Vyčio Kryžiaus Kavalierių, buvusį Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininką ir didį Tautinės minties puoselėtoją
inž. ANTANĄ MAŽEIKĄ
Velykų dieną atšventusį savo devyniasdešimt pirmą gimtadienį.

“Vilties” draugijos valdyba

LOS ANGELES, CA

RŪTA LEE-KILMONYTĖ GARSINA LIETUVĄ

Prestižinis amerikiečių Beverly Hills mieste Californijoje leidžiamas savaitinis laikraštis pavadinimu Beverly Hills (213) į savo skiltis balandžio 11 d., 2007 m. įsidėjo amerikiečio meno žurnalisto James Bacon straipsnį apie Rūtą Lee-Kilmoneytę, kuri š. m. kovo 23 d. lankėsi Lietuvoje ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ją apdovanojo ordinu.

Savo kalboje Lietuvos pre-

zidentas Valdas Adamkus pabrėžė, kad Lietuva pagerbia Rūtą, kuri amerikiečių filmuose pagarsino pasaulį būdama lietuvaite ir tą pabrėždama kiekviena proga. Jos veiklos pavyzdys suteikia garbę visos Lietuvos gyventojams tėvynėje ir išeivijoje. Šios visos išskilmės įvyko Lietuvos sostinėje Vilniuje.

Šis Beverly Hills prestižinio laikraščio patalpintas straipsnis supažindino amerikiečių meno pasaulio įžymybes su Lietuva ir jos žvaigžde Rūta Lee.

Vytautas Šeštokas

Irena ir Henrikas Johansonai yra gerai žinomi Clevelando lietuvių kultūrinės veiklos puoselėtojai. Henrikas daugel metų dainavo Čiurlionio ansamblyje ir aktyviai remia sportininkus. Jis buvo įrašytas į "Žaibo" Hall of Fame sporto knygą.

WASHINGTON DC

LIETUVAITĖ DALYVAVO VYŠNIŲ ŽYDĖJIMO FESTIVALIJE

Washington'e balandžio 8-14 dienomis vyko 95-asis kasmetis Vyšnių žydėjimo festivalis, simbolizuojantis Japonijos ir JAV draugystę. Tradiciškai festivalyje dalyvauja princesės, jaunos merginos, kurias nominuoja kiekviena JAV valstija, taip pat į festivalį yra kviečiamos Vašingtone reziduojančių ambasadų nomi-

nantės.

Tradiciškai šioje šventėje dalyvauja ir Lietuvos ambasada JAV. Šiais metais Lietuvai atstovaus ambasados nominuota lietuvaite Živilė Ilgauskaitė, tarptautinių santykių ir politikos mokslų diplomantė.

Festivalio dalyvės lankėsi pagrindinėse JAV valdžios institucijose – Baltuosiuose rūmuose, Kongrese. Dalyvės buvo kviečiamos į Japonijos ambasadą, lankė mokyklas, dalyvavo princesių parade ir kituose renginiuose. **LGITIC**

JAPONIJA

LIETUVIAI ĮSTEIGĖ MOKYKLĄ

Lietuvių bendruomenės Japonijoje pirmininkė Rūta Verp informavo Lietuvos ambasadą Japonijoje, kad balandžio 1 d. buvo surengta pirmoji lietuvių kalbos pamoka sekmadieninėje

mokykloje "Šaltinėlis". Mokyklos steigimą inicijavo Lietuvių bendruomenė, įsikūrusi Japonijoje 2005 metų sausio 10 dieną. Mokyklai vadovauja ir pamokėles veda 21 metų Vilniaus licėjaus absolventas Mindaugas Ignotas, šiuo metu Tsukuba universitete studijuojantis tarptautinius santykius. **LGITIC**

LIETUVA IR PASAULIS

Nors daugiau kaip pusė gyventojų teigia nepritariantys Lietuvos karių dalyvavimui tarptautinėse misijose, mūsų šalis ke-tina jas tęsti. Pasak krašto apsaugos ministro Juozo Oleko, Lie-tuva pajėgi padėti kraštams, kuriems reikalinga pagalba.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas pirmą kartą atvykęs oficialaus vizito į Kirgiziją balandžio 19 dieną su Kirgizijos prezidentu Kurmanbeku Bakijevu ir užsie-nio reikalų ministru Ednanu Karabajevu aptarė platų dvišalių santykių spektrą, daugiašalius ir regioninius klausimus.

Balandžio 18 d. vykusiam Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Senato posėdyje garbės daktaro vardas suteiktas vie-nam žymiausių šio laikmečio sociologų, Leeds (Jungtinė Kara-lystė) ir Varšuvos (Lenkija) universitetų profesoriumi emeritus Zygmuntui Baumanui. Garbės daktaro regalijos Z. Baumanui bus įteiktos jo viešnagės universitete metu gegužės mėn. vi-duryje.

Karaliaučiuje balandžio 18 dieną dingo Lietuvių verslininkų klubo įkūrėjas ir prezidentas, Lietuvos kapitalo statybų kompani-jos “Roslitstroj” generalinis direktorius ir “Jupojos” koncerno valdybos narys Stanislovas Jucius.

LR Užsienio reikalų ministerijoje balandžio 21 dieną vyko Vilniaus Martyno Mažvydo ir Airijos lietuvių bendruomenės “Keturi vėjai” mokyklų mokinių telekonferencija.

Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas ir kariuomenės vadas generolas majoras Valdas Tutkus pagerbė prieš 11 metų žuvusio taikdario vyresniojo leitenanto Normundo Valterio at-minimą ir padės gėlių prie jo paminklinio akmens Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kieme. Vyresnysis lei-tenantas N. Valteris žuvo 1996 m. vykdydamas užduotį tarp-tautinėje operacijoje Bosnijoje. Patruliavimo metu jo automo-bilis užvažiavo ant minos. Tuo metu jis ėjo 24-uosius metus ir buvo vienas pirmųjų karininkų, baigusių Lietuvos karo akade-miją. Būrio draugų iniciatyva akademijos teritorijoje buvo ati-dengtas paminklinis akmuo jo atminimui. Po mirties N. Valte-ris už pasiaukojimą ir narsą vykdant NATO taikos įgyvendini-mo misiją buvusioje Jugoslavijoje apdovanotas Vyčio kryžiaus 2-ojo laipsnio ordinu ir NATO medaliu už tarnybą.

Lietuvoje viešėjęs Rusijos Federacijos Dūmos Energetikos komiteto narys, Tarpparlamentinių ryšių grupės koordinatorius Viktor Opekunov neabejoja, kad Rusija atnaujinis naftos tiekimą Lietuvai naftotiekiu "Družba". "Tai, kad naftotiekis bus atnaujin-tas, aš neabejoju, bet laikinas problemas, aišku, reikia spręsti", - sakė svečias. Tačiau Rusijos parlamentaras nesiėmė progno-zuoti, kada Lietuva gaus žaliavą naftotiekiu. "Aš nesiimčiau nurodyti konkrečios datos, nes reikia, visų pirma, atlikti eksper-tinę analizę, išsiaiškinti, kokioje būklėje yra naftotiekis. Nega-lima šiandien užlopyti vieno ruožo, kur įvyko avarija, ir vėl esant aukštam slėgiui tiekti naftą nesant įsitikinus, kad šalia vėl nepasikartos tai, kas jau kartą įvyko."

LGITIC

(Atkelta iš 5 psl.)

NEBLĖSTANTI TĖVYNĖS...

tuometinių komunizmo paka-likų jos nedaro nei kilnesne, nei patrauklesne. Tikrai ji nėra nei pilietiškumo, nei dorybės pa-vyzdys mokslus einančiai jaun-uomenei," – rašo V. Ališauskas.

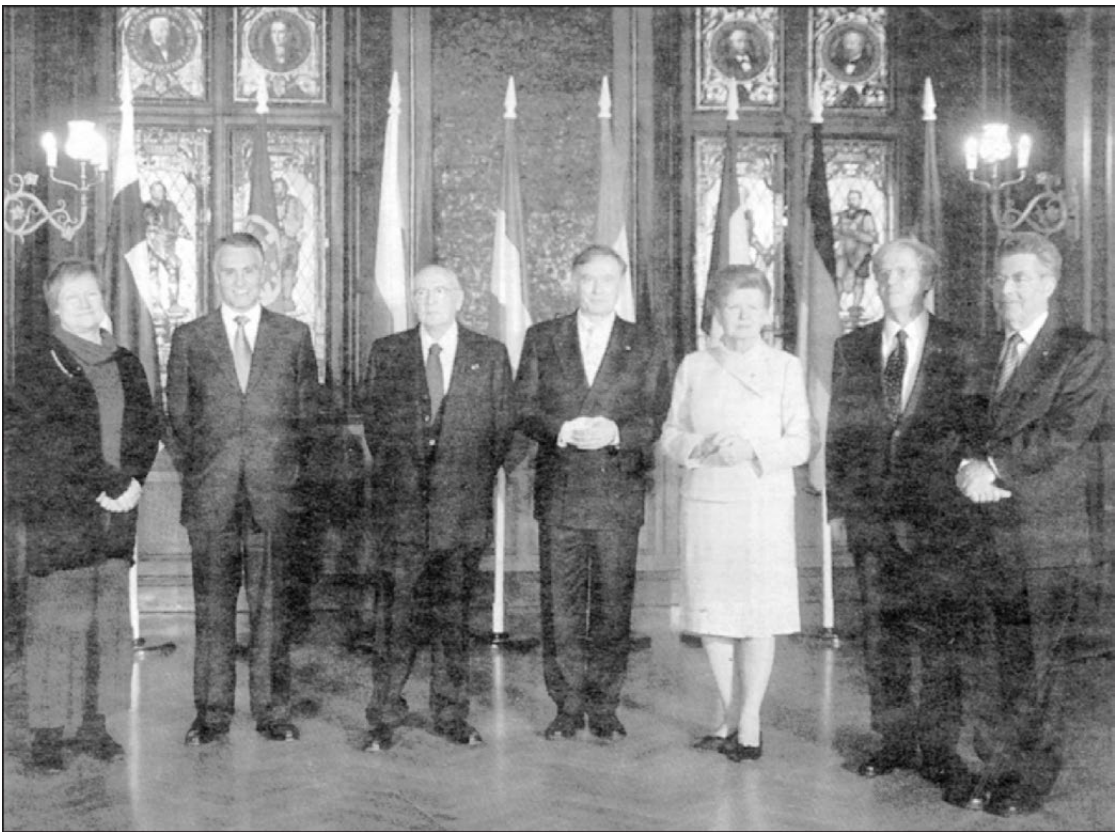
Tai, beje, tik atvirai pasaky-ta visiems žinoma tiesa. Tad juo įdomesni kai kurių skaitytojų komentarai: "Bet koku atveju Salomėja Nėris nusipelnė Li-etuvos kultūrai daugiau už 100 ališauskų"; "Labai gaila, kad tokie minėdai drįsta kalbėti apie S. Nėrį. Vaikeli, tau dar taip toli iki Jos ir vien dėl to negalima pykti ant tavęs"; "Ališausko tekstas – tik pigus bandymas siekti populiarumo neišsilavi-nusių tautiečių tarpe"; "Kuo mažiau tokių žmonių, kaip Ali-šauskas – tuo geriau Lietuvos įvaizdžiui. Nemaišyk su pur-vais Salomėjos"; "Ališauskas atstovauja naująjį fašizmą"; "Vadovaujantis tokia logika, tuomet mes – visi išdavikai, tar-

navę okupantui"; "1940 m. parašyta "Našlaitė", "Eglė – žalčių karalienė", 1938 – "Die-medžiu žydėsiu" – literatūros šedevrai ir tik skystapročiai nie-kina poetę".

Lietuvoje daug kalbama apie pilietinės visuomenės kū-rimą. Bet ar gali būti pilietinė visuomenė, kurios didvyriai – Tėvynės išdavikai? Pilietinė visuomenė, puoselėjanti Tėvy-nės išdavikams pastatytus pa-minklus, vadinanti jų vardais gatves? Tai – turbūt juodasis humoras, o drauge – ir šių dienų realybė.

Matyt, vis dėlto kažkiek teisus yra Algirdas Paleckis. Liaudiškumo sąvoka išties per anksti išstumta iš mūsų lek-sikono, nes realiai vykdoma mūsų valstybės politika vis dar labiau formuoja pilką liaudies masę, o ne tautą ar pilietinę visuomenę. Valdžioje esantys draugai turbūt patvirtintų: liau-džiai tarnauti lengviau nei piliečiams.

Tomas Baranauskas, Delfi

Europos valstybių prezidentai neoficialių pasitarimų metu Rygoje daugiausia dėmesio skyrė Ukrai-nai ir energetikos klausimams Europoje. Jų pokalbių tema: “Gyvenimas Europoje ir pasaulyje”. Da-lyvavo Austrijos, Suomijos, Vokietijos, Lenkijos, Portugalijos, Vengrijos, Italijos ir Latvijos prezi-dentai. Lietuvos prezidentas nedalyvavo dėl savo statuso, nes beveik visi prezidentai, dalyvavę su-sitikime, tik reprezentuoja savo valstybes. Jie nedalyvauja Europos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikimuose kaip kad Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Reuters nuotr.

LIETUVOS AMBASADORIUS DALYVAVO EUROPOS SĄJUNGOS IR RIO ŠALIŲ GRUPĖS MINISTRŲ SUSITIKIME

Lietuvos ambasadorius JAV Audrius Brūzga balandžio 19-20 dienomis dalyvavo Domini-kos Respublikoje, Santo Do-mingo mieste vykusiam Euro-pos Sąjungos ir Rio grupės šalių 13-jame ministrų susitikime.

ES šalims atstovavo 6 užsie-nio reikalų ministrai ir aukšti ES pareigūnai: Bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP) vyriausiasis įgaliotinis Javieras Solana, ES užsienio reikalų komisarė Benita Ferre-ro-Waldner. Santo Domingo suvažiavime dalyvavo 14 iš 20 užsienio reikalų ministrų iš Lo-tyną Amerikos.

Susitikimų darbotvarkėje

aptarti klimato kaitos, energe-tinio saugumo, alternatyvaus kuro gamybos ir prekybos, ko-vos su skurdu klausimai, vyko diskusija dėl tarpreregioninio bendradarbiavimo perspek-tyvų.

1986 metais įkurta Rio gru-pė – visų Lotynų Amerikos ir ispaniškai kalbančių Karibų jūros regiono valstybių (išsky-rus Kubą) forumas, skirtas po-litinėms konsultacijoms. ES ir Rio grupės ministrų lygio susi-tikimai yra tarpreregioninio poli-tinio dialogo pagrindas ir vie-na svarbiausių iniciatyvų šių re-gionų tarpusavio santykiams stiprinti ir plėtoti.

Tokio pobūdžio susitikimai vyksta kartą per dvejus metus rotacijos tarp regionų tvarka. ES ir Rio grupės ministrų lygio susi-tikimai – tarpinis ES ir Lotynų Amerikos šalių valstybių vado-vų susitikimų parengiamasis fo-rumas. Susitikimuose aptariami tarpreregioninio politinio ir eko-nominio bendradarbiavimo, asociacijos sutarčių, vykdomų bendradarbiavimo programų koordinavimo, regioninės integ-racijos, kiti abiem pusėms ak-tualūs klausimai. Paskutinis ES ir Rio grupės ministrų lygio su-sitikimas vyko 2005 metų ge-gužės mėnesį Liuksemburge.

LR ambasados Vašingtone inf.

ES SUSITARĖ DĖL ANTIRASISTINIO TEISĖS AKTO

Europos Sąjungos (ES) vidaus reikalų ministrams ketvirtadienį pavyko susitarti, kad rasizmo kurstymas bei holokausto neigimas, skati-nantis smurtą ar neapykantą, visose Bendrijos šalyse būtų pripažintas nusikaltimu. Kom-promisas pasiektas, kai Balti-jos šalys ir Lenkija atsisakė reikalavimo, kad teisės akte būtų paminėti "stalinistiniai nusikaltimai", sakoma nau-jienų agentūrų pranešimuose.

Už tai pažadėta vienoje iš Baltijos valstybių surengti viešus debatus šiuo klau-simu. ES teisingumo komisaras Franco Frattini tai pavadino "politiniu atsaku mūsų drau-gams, kurie labai nukentėjo nuo diktatoriškų režimų".

Baltijos šalys balandžio 19 d. pareikalavo, kad stalinisti-niai nusikaltimai būtų įtraukti į Europos Sąjungos (ES) teisės

aktą, kuris numato baudžia-mąją atsakomybę už rasistinį smurtą ir holokausto neigi-mą.

Pasak naujienų agentūros *Associated Pres*, Lietuva, Latvija ir Estija ES teisingumo ir vidaus reikalų ministrų su-sitikime pareikalavo, kad neteisėtu būtų laikomas ir viešas nusikaltimų žmonišku-mui, kurį įvykdė Josifo Stali-no sovietų režimas, neigimas ar toleravimas.

"Stalinizmas ir nacizmas turėtų būti vertinamas vieno-dai", - pažymėjo Lietuvos de-legacijos ES atstovė Jurgita Apanavičiūtė.

"Manome, kad šiame doku-mente turėtų būti pasmerkti stalinistiniai genocido veiks-mai. Taip jie būtų prilyginti nacių nusikaltimams", - nese-niai Lenkijos laikraštis *Rzecz-pospolita* citavo Estijos diplo-

matą.

ES valstybės jau šešerius metus derasi dėl bendro teisės akto, pagal kurį asmenims, skatinantiems rasinę neapy-kantą ar neigiantiems genoci-do veiksmus, tokius kaip ho-lokaustas, būtų numatyta griežta baudžiamoji atsakomy-bė. Paskutiniame teisės akto projekte, kurį citavo *Reuters* agentūra, įtvirtinta, kad visose Bendrijos valstybėse asme-nims, viešai kurstantiems ne-apykantą ar smurtą prieš asme-nis, priklausančius tam tik-roms rasinėms, religinėms, nacionalinėms ar tautinėms grupėms, būtų numatyta nuo vienerių iki trejų metų laisvės atėmimo bausmė.

Tokia pat sankcija būtų nu-matyta ir tiems, kurie viešai toleruotų ar neigtų genocido nusikaltimą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikal-timus, jei tokiais juos pripaži-no tarptautiniai teismai.

ELTA

KULTŪROS KRONIKA

Tarptautinis pianino konkurso jury komisija išrinko 36 pianistus dalyvauti Clevelando tarptautiniame pianino konkurse, kuris vyks š.m. liepos 25 d. iki rugpjūčio 5 d. Vienas iš išrinktųjų yra lietuvis Andrius Žlabys. Šio konkurso aukščiausia premija yra \$50,000.00. Primename visiems lietuviams, kad ateityje dalyvautų pirminiuose konkursuose.

Lietuvoje šešiolikoje miestų rodomas išgarsėjęs Arūno Matelio filmas “Prieš parsikrendant į žemę”. Daugelyje miestų filmą pristatė pats režisierius. Jis laimėtą Amerikos režisierių gildijos apdovanojimą perdavė Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus direktorei R. Lopienei. Jo filmas skatina aukoti labdarai, nes tai yra apie vaikus, kurie gydomi nuo įvairių ligų.

Lietuvos prez. Valdas Adamkus balandžio 28 d. lankysis Vatikane ir bus priimtas popiežiaus Benedikto XVI. Tai pirmasis jų susitikimas. Manoma, kad prezidentas pateiks popiežiui ir bažnyčių uždarymų Amerikoje problemas.

Lietuvoje pastatyta Broniaus Kutavičiaus opera “Lokys”. Jos veiksmas vyksta Žemaitijoje. Pagrindas – žinoma Prospero Merimee novelė “Lokis”. Libretą parašė Aušra Jūrašienė. Kompozitorius Kutavičius dažnai atsigręžia į senosios pagoniškosios Lietuvos viziją. Librete žymus tautinis Lietuvos ir Prūsijos vaizdas – vienoje scenoje skamba prūsiška giesmė. “Lokio” opera buvo rodoma ir Varšuvoje. Joje dainuoja Vytautas Juozapaitis, Audrius Rubežius, Inesa Linaburgytė, Veronika Povilionienė, Irena Zelenkauskaitė, Arūnas Malikėnas, Česlovas Stonys (nebylys tarnas) ir kiti.

Dainų šventė sieks dar stipriau susieti kartas, išvykusius tautiečius, naujai parodytomis tradicijomis įžiebtį pasididžiavimo savo tauta jausmą. 2003 m. įgavusi tarptautinį UNESCO pripažinimą, šiemet, po 4 m. pertraukos, atgimusi šventė, simboliškai pavadinta “Būties ratu”, 2009 m. planuoja dar ryškiau sužibėti Europos kontekste, praneša Lietuvos liaudies kultūros centras.

Irena Zelenkauskaitė, kuri Lietuviių operoje “Vienos kraujas” spektaklyje atliks labai svarbią partiją, sako, jog “muzika ir dainavimas yra šventė”. Laimėjusią daug konkursų, pastaruoju metu Vilniuje sužavėjo publiką, dainuodama Čio Čio san Puccini operoje “Madama Butterfly”.

“POEZIJOS KONKURSAS”

JAV Lietuviių Bendruomenės Kultūros Taryba, skatindama Amerikoje gyvenančių lietuvių kūrybą, skelbia “Poezijos konkursą”.

1. Konkurse gali dalyvauti tik nuolatos Amerikoje gyvenantys lietuviai.

2. Pristatyti 5 eilėraščius, kurie dar nebuvo skelbti (publikuoti). Eilėraščiai nebus gražinti, todėl prašom pasidaryti eilėraščių kopijas. Premijuoti eilėraščiai bus paskelbti spaudoje.

3. Eilėraščius pasirašyti slapyvardžiu. Į atskirą voką surašyti asmeninius duomenis: pavardę, vardą, adresą, telefoną. Voką užklijuoti, ant jo parašyti slapyvardį, ir atsiųsti kartu su eilėraščiais.

4. Eilėraščiai turi būti parašyti lietuvių kalba.

5. Eilėraščius konkursui išsiųsti iki 2007 m. liepos 15 d., (pašto antspaudas neturi būti vėlesnis, nei nurodyta data).

Eilėraščius konkursui siųsti šiuo adresu: Dale Lukas, 15100 Interlachen Dr., Apt. 526, Silver Spring, Maryland 20906.

Konkurso vertinimo komisiją sudaro: Kazimieras Čampė, Eglė Juodvalkė, Violeta Kelertienė, Gražina Slavėnienė, Giedrius Subačius.

Skiriamos trys premijos: Pirmoji premija - \$1,000.00; antroji premija - \$500.00; trečioji premija - \$300.00.

Premijų laureatai bus paskelbti rugsėjo pabaigoje. Premijos bus įteikiamos suruoštame poezijos vakare.

Dalė Lukienė, JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkė

Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas savo kabinete priėmė Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro Operos studijos stažuotoją, tarptautinio konkurso Kijeve I vietos laimėtoją Vilną Mončytę ir pedagogą profesorių Virgilijų Noreiką.

www.lrs.lt

PAVASARIS

Šypsodama saulutė pabučiavo

Žiemos gruodą

Ir visa gamta pabudo iš gilaus

Žiemos miego.

Sugrįš gandrai, gegutės, vievesiai į gimtą šalį,

Ilgesys jiems rodys kelią.

Klevai svyruokliai, gluosniai

Išskleis žaliuosius lapelius,

Žydės žibutės, ievos ir purienos

Visi laukai kvėpės gegužio vėju.

Manęs nebus tenai –

O kiek šaltų žiemų ir žydinčių pavasarių

Prabėgo pro mane,

Skausmas ir ilgesys išrašė mano veidą.

Ir kas atkels vartus į tėviškės laukus?

O mylimas pavasari!

Ona Adomavičienė

"SUGRĮŽIMAI" PRISIMINS KOMPOZITORIŲ J. KAČINSKĄ

Vilnius, balandžio 17 d. Vilniuje tęsiasi devintasis muzikos festivalis "Sugrįžimai", kiekvieną pavasarį ne tik sukviečiantis gimtinės svetur studijuojančius ar dirbančius lietuvių muzikus, bet ir pagerbiantis iškiliausias lietuvių išeivijos kultūros asmenybes.

Trečiadienį sostinės Stasio Vainiūno namuose vyks kūrybos vakaras, skirtas kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko (1907-2005) gimimo šimtmečiui.

Pasak kompozitorių asmeniškai pažinojusio muzikologo Vaclovo Juodpusio, šio muziko asmenybė susiformavo dar prieškarinio metais. Ją veikė ne tik Lietuvos muzikinio gyvenimo tendencijos, bet ir užsienio, ypač Čekijos, kompozitorių ieškojimai. J. Kačinsko gyvenimo kelias nuo gimtosios Viduklės vingiavo per Maskvą, Kuršėnus, Papilę, Vieksnius, Klaipėdą, Kauną, Pragę, kurioje studijavo, Paryžių, Lon-

doną, Varšuvą, Vilnių, pabėgėlių stovyklas Vokietijoje, Jungtinių Valstijų miestus. Ilgiausiai įsikurta Bostone, kur J. Kačinskas puoselėjo savo kūrybinius sumanymus, iš kur bendrauta su Lietuvos muzikais. Bostone 2005 metais kompozitorius užbaigė savo gyvenimo kelią.

J. Kačinskas išbandė beveik visus muzikos žanrus. Lietuviių opera Čikagoje 1996 metais pastatė jo operą "Juodas laivas", garsiose pasaulio scenose nuskambėjo kiti jo vokaliniai ir instrumentiniai opusai.

J. Kačinskui yra įteikta Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija, suteiktas Klaipėdos miesto garbės piliečio vardas, jis išrinktas Lietuvos kompozitorių sąjungos garbės nariu, J. Kačinsko vardu pavadinta Klaipėdos 2-oji muzikos mokykla, suteikti chorų ir aukštųjų mokyklų garbės vardai.

LGITIC

TURINO KNYGŲ MUGĖJE LIETUVAI – ŠEŠIOLIKA RAŠYTOJŲ

Vilnius/Turinas, balandžio 18 d. Lietuva įtemptai rengiasi pirmą kartą dalyvauti garbės viešnios teisėmis tarptautinėje Turino knygų mugėje Italijoje - rengėjai derina paskutinius organizacinius klausimus.

Gegužės 10-14 dienomis vyksiančioje mugėje mūsų šalis turės Nacionalinį stendą su lietuvių literatūros knygų kolekcija, taip pat pristatys ne tik plačią šiuolaikinės literatūros perspektyvą, bet ir teatro, džiazos muzikos bei Vilniaus baroko architektūros panoramą. Lietuvos prisistatymą Turino knygų mugėje rengia Lietuvos institutas, viešojoji įstaiga "Lietuviškos knygos" ir Lietuvos leidėjų asociacija. Kaip *Eltai* sakė literatūrinę programą Turino mugei rengiančių "Lietuviškų knygų" atstovai, svarbiausioje Italijos šiaurės regione knygų mugėje Turine bus pristatoma šešiolika lietuvių prozininkų ir poetų, o Italijos leidyklos šia proga išleido 15 naujų lietuvių autorių vertimų ir knygų lietuviška tematika. Daugelis kūrėjų patys pristatys savo knygas, dalyvaus mugės diskusijose literatūros ir plačiosios kultūros temomis.

Iš ankstesnių tarptautinių mugių Frankfurte ir Geteborge patirties įsitikinta, kad po sėkmingo šalies dalyvavimo išskirtinėmis viešnios teisėmis padaugėja lietuviškų knygų vertimų į tų šalių kalbas - vokiečių ir švedų. Turino knygų mugėje nacionaliniu lygiu dalyvaujama pirmą kartą - iki šiol Turino knygų mugėje yra dalyvavę pavieniai Lietuvos leidėjai.

Išskirtinis dėmesys Turino knygų mugėje bus rodomas Jonui Mekui ir įvairiapusiam jo talentui, mugėje ir specialioje diskusijoje žada dalyvauti ir pats garbaus amžiaus menininkas.

SOL. A. BRAZIS IŠDAINAVO VISAS DAINELES...
ŽYMOJO AMERIKOS LIETUVIŲ DAINININKO NETEKUS

Edvardas Šulaitis

Solistas Algirdas Brazis Lietuvių operos spektakliuose dainavo pagrindines baritono partijas. Nuotraukoje jis dainuoja vieną jo išpūdingiausiai atliktą ariją G. Verdi operoje “Kaukių balius” prie karaliaus portreto: “Taip, tai tu pražudei mano laimę”.

V. Juknevičiaus nuotr.

Šių metų balandžio 1 d. Amžinybėn iškeliavo Amerikos lietuvių sceninės ir visuomeninės veiklos veteranas Algirdas Brazis, kuris paliko gi-

lius pėdsakus Amerikos lietuvių kultūrinėje veikloje. Šių eilučių autoriui, daugiau negu pusę šimtmečio sekus šio vyro darbus, sunku visus šioje vie-

toje yra išskaičiuoti. Tačiau bent dalį jų suminėsimė.

Prieš 92 m. Čikagoje gimęs Algirdas (amerikiečiams žinomas kaip Algerd) Brazis apie septyniasdešimt metų aktyviai dalyvavo ne tik Čikagos, bet ir visos Amerikos muzikiniame gyvenime. Jo buvo visur pilna: savo karjerą pradėjęs kukliose pirmosios išėivių kartos salėse, jis pasiekė aukščiausio įvertinimo – dainavo prestižinėje Metropolitan operoje New Yorke.

Taip pat A. Brazis buvo vienas iš tų, kurie reiškėsi ir įvairiose senosios išėivių kartos įsteigtose organizacijose. Be to, nevengė bendrauti ir su vėliau Amerikon atvykusiais mūsų tautiečiais, pasirodė jų įsteigtoje Lietuvių operoje Čikagoje.

Visą gyvenimą lydėjo muzika

A.Brazis gimė 1915 m. vasario 9 d. Čikagoje, mokėsi Morton aukštojoje mokykloje Cicero (IL) miestelyje ir Cicero Junior kolegijoje. Vėliau studijavo teisės mokslus Kent Law School Čikagoje ir De Paul universitete.

Tačiau jo širdį traukė prie muzikos – muzikuoti pradėjo būdamas 9-erių metų. Iš pradžių daug dėmesio skyrė smuikui, o vėliau, pajutęs, kad turi gerą balsą, palinko į dainos meną, nors kurį laiką grojo akordeonu ir bandža.

Dainavimą studijavo pas žinomus mokytojus Bianco

Sarojo, Dimitri Onofrėjų ir kitus. Jaunystėje nemažai koncertavo, su K. Steponavičiaus (kito Amerikos lietuvio) vadovaujamu Čikagos lietuvių choru “Pirmyn” A. Brazis lankėsi Lietuvoje. Kaip yra mums pasakojęs, ši išvyka į tėvų kraštą dar labiau pastūmėjo tautiečių link, muzikas išitraukė į kelių lietuviškų organizacijų veiklą.

1939-1940 m. A.Brazis su “Metropolitan Concert” kompanijos trupe koncertavo įvairiuose JAV miestuose. 1951 m. surengtame soliniame koncerte Carnegie Hall New York jis atkreipė į save muzikos žinovų dėmesį ir buvo pakviestas dainuoti į garsiąją Metropolitan operą. Iš viso šioje operoje pasirodė 233 pastatymuose.

1954 m. A. Brazis grįžo į Čikagą. Po kiek laiko jis išitraukė į naujai įsisteigusios Lietuvių operos veiklą, čia dainavo 24 operose.

Beje, A. Brazis savo profesionalaus solisto karjerą pradėjo 1944-aisiais, sugrįžęs iš JAV kariuomenės, kur tarnavo tan-kistu. Iš pradžių jis įstojo į Chicago Opera kolektyvą, o 1947-aisiais pasirašė sutartį su San Carlo operos kompanija, su kuria pasirodė ne tik JAV, bet ir Kanadoje.

Žmona Aldona – taip pat muzikė

A. Brazio žmona Aldona Sokaitė – taip pat muzikė, pianistė. Būsimam vyrui ji akompanuodavo koncertuose bei ruošiant dainas. Toks jų bendravimas išsirutuliojo į artimą draugystę, kuri 1940 m. buvo apvainikuota vedybomis. Jiedu užaugino keturias dukras, vėliau sulaukė 8 anūkų ir 6

proanūkių.

Ilgą laiką A. Brazis buvo “Al’s Hilltop Lounge” užėigos (Justice miestelyje, Čikagos pietvakarinėje dalyje) savininkas. Pastaruoju metu kartu su žmona gyveno Palos Heights miestelyje prie Čikagos.

Net ir dėl ligos netekęs abiejų kojų velionis nepasidavė, dažnai buvo matomas lietuviškuose renginiuose.

Praėjusių metų vasarą jis dalyvavo Šiaurės Amerikos Lietuvių dainų šventėje, kur Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus jam įteikė aukštą valstybinį apdovanojimą-ordiną “Už nuopelnus Lietuvai” Komandoro kryžių.

A. Brazis priklausė ir dalyvavo įvairių lietuvių organizacijų veikloje: Lietuvos Vyčių, Lietuvių prekybos rūmų, Amerikos legiono lietuviškojo Don Varnas skyriaus, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA), Balzeko lietuvių kultūros muziejaus, Lietuvių operos ir kt.

Apie A. Brazio mirtį plačiai rašė Čikagos didieji dienraščiai. Daugiausiai vietos skyrė *Chicago Sun-Times*, išspausdinus ne tik ilgą aprašymą, bet ir jo sceninės veiklos nuotrauką (*bet su klaida – sol. A. Brasis buvo baritonas, bet ne tenoras, - red.*).

Velionis buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse balandžio 10 d. po pamaldų Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Su velioniu atsisveikinti ir jį palydėti į amžino poilsio vietą susirinko gana didelis žmonių būrys. Tas parodė, kad velionis buvo labai populiarius mūsų tautiečių tarpe.

“LIETUVIŲ TAUTOS – LIETUVIŲ KALBOS LIKIMAS”
Dr. Algimantas Liekis

XXV.

Tai ypač jaučia ir šios knygų serijos – “Lietuvos mokslo” leidėjai; pinigų skirstanti valdžia vis niekaip, girdi, “neranda” pagal kokią instrukciją jie galėtų skirti jos leidybai lėšų. Lyg tas instrukcijas ne jie patys rašytų, o Aukščiausias pateiktų. Apskritai, nors Lietuva laisva, nors Konstitucijoje lietuvių kalbai pripažintas valstybinės kalbos statusas, tačiau praktikoje ji lietuviškiems biurokratams dar lyg pavainikė. Iš dalies apie tai buvo kalbėta ir 2003 m. lapkričio 17 d. Lietuvos mokslų akademijoje vykusioje sesijoje “Lietuvių kalbos padėtis moksle ir visuomenėje”. Tačiau ir po jos ženklėsių teigiamų pokyčių lyg ir nematyti: dar labiau įsigali svetima kalba ypač gamtos ir technologijos moks-

luose, studijose, kariuomenėje, nesumžėjo ir skelbimų, reklamų, pavadinimų anglų kalba ir t.t.

Matyti, to priežastis, kad daugelis valdžios institucijų lietuvių kalbos kaip valstybinės problemą pasižiūrėjo tik kaip į eilinį pasikėsinimą į jų tariamą vienvaldiškumą ir neliečiamumą. Tipiškas tokio požiūrio pavyzdys yra LR švietimo ir mokslo ministerijos atsakymas (2004 01 09, Nr.40 – 11) “Dėl Lietuvos mokslų akademijos rezoliucijos: “... Informuojame, kad Švietimo ir mokslo ministerijos parengtuose mokslą ir studijas reglamentuojančiuose teisės aktuose niekur nėra varžomas ar kitaip ribojamas lietuvių kalbos vartojimas ...” Tačiau toliau jau teigiama, kad tik

atskiriems mokslams taikomi ne tie patys vertinimo kriterijai: “Vykdant mokslo ir studijų institucijų mokslinės veiklos vertinimą yra atsižvelgiama į socialinių ir humanitarinių mokslų ypatumus, šių mokslo sričių mokslinės produkcijos vertinimas vykdomas atskirai nuo fizinių, technologijos ir biomedicinos mokslo sričių produkcijos vertinimo”. Stebina apsimestinis ar tikras biurokratų naivumas. Negi kas, kur ar kada tais pačiais kriterijais ir būtų mėginęs įvertinti, saky-sime, fiziko ir filosofo pasiekimus. **Kalba juk ėjo ir eina, ar mokslas tarnauja ir savo Tautai, valstybei. Net ir SSRS okupacijos metais nebuvo nurodymų, draudžiančių naudoti lietuvių kalbą ir moksle. Tik skatinta plačiau naudoti rusų kalbą, kuria, girdi, parašytus darbus greičiau visas pasaulis sužino. Svarbu tai, kokias galimybes yra sudaromos viena ar kita kalba parašytų darbų autoriams. Beje, kad Lietuvos mokslo no-**

menklatūrininkai, nesupranta mokslo ir kaip kultūros sudedamosios dalies, mokslo, kaip vieningos sistemos, kuriai visais laikais teko ir tenka ypač svarbus vaidmuo ir Tautos bei jos valstybės svarankiškumo išsaugojime, rodo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 01 31 nutarimas “Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo “Dėl lituanistikos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros prioriteto įgyvendinimo 2006 – 2009 m. programos patvirtinimo” projekto derinimo”, kuriame tik ir kalbama apie lituanistinius mokslus ir LR švietimo ministerijai tik ir pavedama koordinuoti jų “programos įgyvendinimą”. Tas pats atkartojama RL Švietimo ir mokslo ministerijos tos programos įgyvendinimo projekte, kuriame nė žodžio apie būtinumą, kad ir moksle **būtų naudojama valstybinė kalba – lietuvių, kad nebūtų toliau niekinama lietuvių kalba, nes rašantys ja mokslininkams skiriami mažiau balų, negu**

tiems, kurie skelbia savo darbus užsienio kalbomis. **Kalbos, o tuo pačiu ir visos Tautos vėžys prasideda nuo tada, kuomet jos kallba pradeda išstumti bent iš vienos, pirmiausia, intelektualinio gyvenimo ir veiklos srities. Tačiau vis dar nemažai daliai ir mokslo valdininkų, at-rodo, sunku susitaikyti su tuo, kad Lietuva yra Nepriklausoma valstybė, kad jos ir Tautos interesai yra visko tikslas ir matas.**

Respublikos valdžia, primdama įsakymus ir nutarimus, įpareigojančius tyrėjus skelbti savo darbus užsienio kalbomis, grubiai pažeidžia Lietuvos Konstituciją, kuri nurodo, kad Lietuvoje valstybinė kalba yra tik lietuvių. Kita vertus tuo mūsų valdžia, vietoje stiprinusi Tautą, skatindama atsisakyti lietuvių kalbos moksle, vykdo antilietuviškąją, ativalstybinę nusikalstamąją veiklą. Žinoma, dėl to sunku rasti pateisinimų ir mūsų aukštosiom mokyklom.

(Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 28-29 d. “EXULTATE” choro “Naudotų daiktų išpardavimas” Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje, balandžio 28 d., šeštadienį, 10 v.r. – 5 v.p.p., balandžio 29 d., sekmadienį, 11 v.r. – 2 v.p.p.

GEGUŽĖS 5 ir 6 dienomis Ateitininkų šeimos šventė.

GEGUŽĖS 13 d., 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 19 ir 20 dienomis Šiaurės Amerikos jaunučių krepšinio žaidynės Clevelande, OH.

GEGUŽĖS 28 d., 8:30 v.r. – Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, šv. Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 10 d., sekmadienį 3:00 val. p.p. **Tragiškojo birželio** (1941) paminėjimas ir ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukankintus lietuvius, latvius ir estus Dievo Motinos bažnyčioje. *Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.*

RUGSĖJO 9 d., 11:30 v.ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LAPKRIČIO 11 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

LAPKRIČIO 17 d., šeštadienį, 6 v.v. – “EXULTATE” choro 25-mečio koncertas.

PRENUMERUOKITE *DIRVA*

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

DIRVA

LA ANBASADDE JAV SUPRENTAS
LIETUVOS TARIŠ KORIUU JAV
PASIRAIMAS

KODĖL STAUGĖ GELEŽINIS VILKAS?

Kaip skambėjo legenda originale

Vytautas Alantas

(“Naujoji Viltis”, Nr. 11, 1978)

V.

Jei moksle vaizduotė pasi-reiškianti griežtai formuluotais dėsniais, tai legendose ji išvel-kanti į paviršių ir suimanti į aiš-kų, įtaigų vaizdą tai, kas giliai slypi tautos pasąmonėje.

Geležinio Vilko legenda ne-atsirado per vieną naktį. Gal ji buvo sukurta po šimto, ar net daugiau metų Gediminui mirus, bet aišku viena: jos kūrėjai gal-vojo didvalstybiškai ir lietu-viškai. Didelio, garsaus ir tur-tingo miesto – galingos sostinės – įkūrimo mintis, be abejo, sly-pėjo ir brendo tautos pasąmo-nėje ilgą laiką ir įėjo į met-raščius kūrybinės fantazijos apipavidalintos legendos for-

ma. Juk ir pati sėkmė sako, kad Gediminas iš pradžios perkėlęs savo sostinę iš Kernavės į Tra-kus, o tik iš Trakų į Vilnių. At-seit, delsė, kol surado patogiau-sią sostinei vietą. Kitaip sakant, sostinės įkūrimo idėja brendo ilgą laiką. Galų gale legenda nebuvo vien tik valdovo sap-nas, bet **visos tautos svajonė ir noras turėti garsią ir ga-lingą sostinę. Kai išminčius Lizdeika aiškino karaliui Ge-diminui sapną, jis kalbėjo vi-sos tautos vardu.**

Kiekvienas didelis valdovas turi vienokių ar kitokių užsimo-jimų atžymėti savo viešpatavi-mo gadynei, tačiau jų įgyven-

dinimas pareina ir nuo to, kiek jie randa atbalsio bei pritarimo amžininkuose. Gediminą, be abejo, “vargino” dideli užsimo-jimai kurti Lietuvos imperiją. Jo pirmtakų, Mindaugo ir Trai-denio, o itin Vytenio, jau buvo padėti didvalstybei tvirti pa-grindai. Tik vadovas be ambici-jų galėjo tos gimstančios impe-rijos proveržio nepastebėti ir nepadaryti jokių išvadų, bet ne toks buvo karalius Gediminas. Jis svajėjo ir darė viską kurti Lietuvos didvalstybei, varė šei-myninę politiką rytuose, sodin-damas savo sūnus į rusų kuni-gaikščių sostus, iš jo laiškų rašytų Vakarams aiškiai matyti kalbant didelį vadovą, žinantį savo svorį tiek rytuose, tiek va-karuose. Rusijoje šalia Riuri-kaičių įsigalėjo Gediminaičių dinastija, sako J. Jurginis aukš-čiau paminėtoje knygoje.

Sutraukiant, kas aukščiau buvo pasakyta, tartina, jog ne-svarbu, ar legenda atsirado dar gyvam Gediminui esant, ar

buvo sukurta daug vėliau, jos amžininkams buvo aišku, kad kai karalius liepė pakviesti išminčių Lizdeiką sapnui iš-aiškinti, jis kreipėsi į visą lie-tuvių tautą, kaip mes ją besu-prastume viduramžių sąvoko-mis. Legenda, itin istorinė le-genda, siejasi tūkstančiais sijų su ta gadyne, kada ji atsiranda. Ji, kaip spalvingas fonta-nas, ištrykšta iš giliausio savo amžiaus podirvio. Tad ir Ge-ležinio Vilko legendos prasmė nesiriboja tik miesto pasta-tymu, bet siejasi su visos vals-tybės galybės augimu. Lietu-va Gedimino laikais jau buvo pakeliui į didvalstybę, kurią toliau plėtė Kęstutis su Algir-du ir užbaigė Vytautas Didy-sis. Gedimino gal ne tiek kari-niai, kiek diplomatiniai laimė-jimai negalėjo nesukelti lietu-vių, o gal ir į Lietuvos valstybę inkorporuotų nelietuvių pasi-didžiavimo, juo labiau, kad imperija buvo kuriama ne tautiškumo, o valstybingumo

pagrindais. Aišku, didelė vals-tybė turėjo turėti sostinę su “pasauliniu garsu”. Geležinio Vilko balsą “girdėjo” lietuvių valdomi slava, girdėjo kaimy-nai ir vakarai. Jis būrė daiktan įvairių tautybių bei tikėjimų imperijos valdinius. **Geleži-nio Vilko staugimas yra ano meto Lietuvos valstybingu-mo išraiška ir didelės galin-gos valstybės užgimimo sim-bolis.**

Ar Geležinis Vilkas nutilo?

Bet ar Geležinio Vilko stau-gimas nutilo su Lietuvos impe-rijos žlugimu? Ar jo staugimas neprasiveržė pro amžių ūkanas ir nepasiekė 1830 ir 1863 metų sukilėlių, ar jo negirdėjo 1918 m. savanoriai kūrėjai, ir ar jo garsas neaidėjo per girias par-tizanams 1940-1950 metais? Ir galų gale ar Geležinis Vilkas nutilo pjautuvu ir kūju pri-spaustoje Lietuvoje ir ar jo ne-begirdi lietuviai, išsisklaidę po visą pasaulį?

(Bus daugiau)

MOBILŪS TELEFONAI ŽUDO BITES

Mokslininkai teigia, kad naujų technologijų skleidžia-mos bangos per metus pražudo gausybę bičių. O tai gali pasau-lyje sukelti badą, nes bitės išnešioja augalų žiedadulkes - nuo mažų darbuolių priklaus-so stambiausiuose ūkiuose už-augintas derlius.

Nors tai primena siaubo fil-mo scenarijų, tačiau britų dien-raštis *The Independent* rašo, kad pasaulį užkariavę mobilie-ji telefonai lygiai taip pat sėk-mingai gali planetą paversti dykuma. Mokslininkai nagrinė-ja teoriją, jog mobiliųjų tele-fonų ir kitų aukštųjų techno-logijų prietaisų sukeltos bangos gali būti atsakymas į vieną pa-slaptiausių klausimų, kuris neduoda ramybės bitininkams visame pasaulyje. Bičiuliams kelia nerimą vis dažniau pasi-taikantys atvejai, kai iš avilio ryte išskridusios bitės dėl nesu-vokiamų priežasčių negrįžta ir ištisi spiečiai tiesiog pradingsta laukuose.

Anot bitininkų, laikančių daug bičių, pirmiausia šis ne-įprastas reiškinys buvo pastebė-tas JAV, o vėliau ėmė plisti ir Europoje. Teoriją nagrinėjantys mokslininkai teigia, kad mo-biliųjų telefonų skleidžiamos bangos gali sutrikdyti bičių na-vigacijos sistemą, kuri padeda vabzdžiams rasti kelią į gimtąjį avilį. Jei mokslininkai patvir-tins šią teoriją, tai bus galingas smūgis elektronikos ir aukštųjų technologijų pramonės milži-nams.

Kolonijos suirutę lemiantis sutrikimas (angl. *Colony Col-lapse Disorder (CCD)*) pasi-reiškia staigiai ir netikėtai. Iš avilio išskrenda visos bitės, ta-čiau motinėlės, kiaušinėliai ir

truputis nesubrendusių jaunik-lių lieka tarp korių. Dingusių bičių rasti nepavyksta. Mano-ma, kad jos išsidraiko po lau-kus, neranda kelio atgal ir mirš-ta toli nuo namų.

Mokslininkus stebina ir tai, kad apleistų avilių nepuola nei parazitai, nei kitos bitės, ku-rios paprastai apiplėšia be gy-nėjų likusius korius.

Aliarmo signalas pirmąkart nuskambėjo praėjusį rudenį, o šiemet paslaptingas sutrikimas sukėlė sumaištį jau daugiau negu pusėje JAV valstijų. Vaka-rinė šalies pakrantė dėl CCD jau neteko apie 60 proc. komer-cinių bitynų, o rytinė - net 70 proc. bičių populiacijos.

Šiuo metu apie sutrikimą vis dažniau pranešimus siunčia Vo-kietijos, Šveicarijos, Ispanijos, Italijos ir Graikijos bitininkai bei mokslininkai.

Anot *The Independent*, pra-ėjusią savaitę skaudų nuostolį patyrė vienas stambiausių bičių augintojų Londone John Chap-ple – net 23 iš 40 jo avilių staiga liko tušti.

Apie bičių praradimus pra-neša ūkininkai iš Škotijos, Vel-so ir kitų Didžiosios Britanijos vietų, tačiau Aplinkos, maisto ir kaimo reikalų departamento atstovai teigia, jog "nėra jokių įrodymų, kad CCD yra D.Brita-nijoje".

Reiškinį tiriantys moksli-ninkai sako, kad nuo bičių pri-klauso pasaulio javų derlius. Jie cituoja garsųjį fiziką Albertą Einsteina, kuris kartą pasakė, jog išnykus bitėms žmogus že-mėje sugebės išgyventi tik ket-verius metus.

Baimindamiesi tokio liūdno likimo, biologai tiria ir kitas ga-limas masinio bičių dingimo

DIRVAI AUKOJO

A.A.Muliolis, Euclid, OH	50
K.Černis, W.Bloomfield, MI	45
R.Dovydaitis, Dalton, PA	45
S.Simoliūnas, Detroit, MI	45
A.Grushnys, Wichita, KS	25
B.Taoras, St. Petersburg, FL	25
E.Jarašunas, Santa Monica, CA. 15	
J.Kaspariūnas, St. Pete., FL	15
D.Alseika, Burbank, CA	10

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

2006 metų "Žaibo" klubo komandos treneriai (iš kairės): Andrius Venclauskas, Robertas Majikas, Vidas Tatarūnas, Paulius Motiejūnas, Albertas Sušinskas, Cliff Yanosko, Ričardas Širvinskas, Petras Titas ir Edis Kizys.

LIETUVOS KARATĖ MEISTRAI GINS SAVO TITULUS

Lietuvos kijokušin karatė federacija šiemet švenčia 30 metų jubiliejų. Taip jau sutapo, kad ateinantį savaitgalį į Vilnių suvažiuos visi pajėgiausi Europos meistrai dalyvauti Europos kijokušin karatė čempionate, praneša LTV.

Lietuvos karatė kijokušin meistrai yra žinomi pasaulyje. Jie ne kartą yra tapę pasaulio ir Europos čempionais bei prizininiais.

Po daugkartinio čempiono Pauliaus Klapatausko užaugo nauja karta, kuri tęsia tradicijas ir laimi medalius. To lietuviai tikisi ir balandžio mėnesį "Siemens" arenoje vyksiančiame Europos jaunių ir suaugusiųjų čempionate, kuriam kovos 550 dalyvių iš 32 valstybių.

Federacijos prezidentas Romas Vitkauskas sako, kad mūsų šalies meistrai mes iššūkį Europai ir žada laimėti šią kovą.

"Šie metai įdomus tuo, kad turime nepaprastai stiprią Lietuvos rinktinę. Darius Gudauskas, Donatas Imbras ir Margarita Čiuplytė tikisi iškovoti Europos čempionų medalius. Taip pat turime daug patyrusių kovotojų, kurie daug kartu laimėję medalius", – teigė R. Vitkauskas.

Pasak R. Vitkausko, norint laimėti Europos čempionatą, reikia laimėti 5–6 kovas, kurių vidutinė trukmė yra 5–7 minutės. Po šio Europos čempionato bus sudaryta rinktinė, važiuosianti į pasaulio čempionatą.

Prie pergalės Žydrūnas Ilgauskas prisidėjo 10 taškų. Jis aikštėje praleido 17 minučių, per kurias taip pat atkovojo 5 kamuolius, atliko 3 rezultatyvius perdavimus, perėmė kamuolį ir 4 sykius prasižengė.

Reguliarųjį sezoną "Cavaliers" baigė laimėjusi 50 rungtynių ir patyrusi 32 nesėkmes. "Bulls" komanda iškovojo vieną pergalę mažiau, tačiau Rytų konferencijoje užėmė tik penktąją vietą.

Prie pergalės Žydrūnas Ilgauskas prisidėjo 10 taškų. Jis aikštėje praleido 17 minučių, per kurias taip pat atkovojo 5 kamuolius, atliko 3 rezultatyvius perdavimus, perėmė kamuolį ir 4 sykius prasižengė.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima trečiadieniais 10:00-11:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Pergalės siekimas – pagrindinis kovotojų variklis, ir šalies rinktinės treneriai Vladimiras Silvaško ir Ričardas Poška įsitikinę, kad jų auklėtiniai pademonstruos žiūrovams ypač atkaklias ir gražias kovas. O talentingi sportininkai, palaikomi žiūrovų, žada Vilniuje apginti savo titulus.

Pasak R. Vitkausko, norint laimėti Europos čempionatą, reikia laimėti 5–6 kovas, kurių vidutinė trukmė yra 5–7 minutės. Po šio Europos čempionato bus sudaryta rinktinė, važiuosianti į pasaulio čempionatą.

**CNC MACHINISTS
A LAKE COUNTY COMPANY
IN NEED OF EXPERIENCED
CNC MILLING SET-UP &
OPERATORS. CALL TOM
AT 440-951-9972**

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
 36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
 Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
 teikianti jauką atmosferą rūdėsio valandoje.
 Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire Hall

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
 Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
 Cleveland, Oh. 44118
Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
 Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
 Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
 Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)